

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Με το Σχέδιο Νόμου «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και Συναφείς Διατάξεις.
Ρυθμίσεις των Εργασιακών Σχέσεων»

Επί του άρθρου 5

1.Παρ. 1,2,3 και 4 του άρθρου 2 του ν.δ.4202/1961 (Α' 175)

«Καθορισμός του αριμόδιου οργανισμού για την κρίση του δικαιώματος της σύνταξης.

1. Τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς, δικαιούνται σύνταξη από τον τελευταίο οργανισμό, στον οποίο ήταν ασφαλισμένα κατά την τελευταία χρονική περίοδο της απασχόλησης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του οργανισμού αυτού, εφόσον πραγματοποίησαν πέντε ολόκληρα έτη ή χίλιες πεντακόσιες ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του, εκ των οποίων όμως 20 μήνες ή 500 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία, πριν τη διακοπή της απασχόλησης ή την υποβολή της αίτησης.

Ως νομοθεσία του οργανισμού, για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθώς και των επόμενων παρ. 2 και 3, νοούνται οι διατάξεις που ορίζουν τον απαιτούμενο για τη συνταξιοδότηση χρόνο, την ηλικία, την αναπηρία και το θάνατο.

Ειδικές διατάξεις, που αφορούν στην ύπαρξη ενεργού ασφαλιστικού δεσμού, στη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας σε δεδομένο χρόνο σε σχέση με το χρόνο διακοπής της απασχόλησης, στην παραγραφή κ.λπ., δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

2. Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή των ετών ασφάλισης, που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, αλλά στην περίπτωση αυτή δεν έχει πραγματοποίησε τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού χρόνο ασφάλισης για τη συνταξιοδότηση του λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή των μελών της οικογένειας του λόγω θανάτου ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή έχων ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειας του από τον οργανισμό, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος, εφόσον:

α. ο ασφαλισμένος που αιτείται τη συνταξιοδότηση του λόγω γήρατος ή αναπηρίας έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας ή είναι ανάπτηρος με το προστό αναπηρίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία του τελευταίου οργανισμού, β. πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για συνταξιοδότηση που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης.

3. Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού, στην ασφάλιση του οποίου

πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε το δικαιώμα του ασφαλισμένου κρίνεται από τους άλλους οργανισμούς, στους οποίους ασφαλίσθηκε κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός από τον τελευταίο.

Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία όλων των οργανισμών, στους οποίους ασφαλίσθηκε πριν από τον τελευταίο, τότε ο τελευταίος οργανισμός είναι αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω γήρατος και αρμόδιος για την κρίση του δικαιώματος σύνταξης λόγω θανάτου, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποίησε στην ασφάλιση του οποτεδήποτε 300 ημέρες εργασίας.

4. Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλιση του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού».»

2. Το εδάφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν.3232/2004 (Α' 48)

«Το ανωτέρω τμηματικό ποσό δύναται κατ' επιλογή του ασφαλισμένου να καταβληθεί ταυτόχρονα με αυτό του απονέμοντα, μειωμένο κατά 3% για κάθε χρόνο που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 69 του Ν. 2084/1992 ορίων ηλικίας.»

Επί του άρθρου 8

Άρθρο 25 παράγραφος 3 του ν.2084/1992 (Α' 165)

«3. Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας απονέμονται για όσο χρόνο ορίζεται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, παρατείνονται δε με την ίδια διαδικασία και για τον εκάστοτε οριζόμενο από τις υγειονομικές επιτροπές χρόνο ανικανότητας.

Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας μπορεί να είναι οριστικές, εφόσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη. Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται αυτοδικαίως οριστικές όταν:

- α. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης επτά (7) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε τρεις τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

- β. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης πέντε (5) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

- γ. Ο επί 12ετία συνεχώς συνταξιοδοτούμενος, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.
- δ. Ο επί 20ετία διακεκομμένα, αλλά από τριετίας συνεχώς συνταξιοδοτούμενος ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.»

Επί του άρθρου 10

1. ν. 825/78 (Φ.Ε.Κ. Α' 189), άρθρο 10, παρ. 1 και 2

«1. Ο ασφαλισμένος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξης, εάν κατά την υποβολή της αίτησης έχει πραγματοποιήσει δέκα χιλιάδες πεντακόσιες (10.500) τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην πραγματική ασφάλιση του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του.

Το ανωτέρω όριο ηλικίας αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

Κατ' εξαίρεση ο ασφαλισμένος που έχει πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας του πρώτου εδαφίου, εκ των οποίων επτά χιλιάδες πεντακόσιες (7.500) σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και έχει συμπληρώσει: α) το 55ο έτος της ηλικίας, δικαιούται πλήρη σύνταξη και β) το 53ο έτος της ηλικίας, δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους σύνταξης για κάθε μήνα που υπολείπεται από το οριζόμενο στο εδάφιο αυτό όριο ηλικίας της πλήρους σύνταξης. Τα ανωτέρω όρια ηλικίας για πλήρη και μειωμένη σύνταξη αυξάνονται σύνταξης. Τα ανωτέρω όρια ηλικίας για πλήρη και μειωμένη σύνταξη αυξάνονται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος, και μέχρι τη συμπλήρωση του 57^{ου} από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος, και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου προκειμένου για τη λήψη μειωμένης σύνταξης.

Για τη συμπλήρωση των 10.500 ημερών ασφάλισης υπολογίζεται και ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας κατ' εξαίρεση του εδαφίου β` της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 64 Α`), όπως ισχύει. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ελάχιστου χρόνου των 7.500 ημερών ασφάλισης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

2. Διά τον υπολογισμόν των υπό της προηγουμένης παραγράφου, απαιτουμένων 10.500 ημερών εργασίας λαμβάνεται υπ' όψει κατά τας διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 "περί διατηρήσεως των εκ της κοινωνικής ασφαλίσεως δικαιωμάτων εις περιπτώσεις μεταβολής ασφαλιστικού φορέως" και ο χρόνος εξηρτημένης εργασίας έναντι αμοιβής εις την ασφάλισιν ετέρου φορέως κυρίας ασφαλίσεως. Δεν λαμβάνεται υπ' όψει ο χρόνος προαιρετικής ασφαλίσεως ο αναγνωρισθείς ως συντάξιμος χρόνος δυνάμει των διατάξεων των Ν.Δ. 4377/1964, 4378/1964, άρθρ. 2 Ν.Δ. 4577/1966 και 4581/1966, ο χρόνος στρατεύσεως, ο χρόνος ασφαλίσεως πλέον των 300 ημερών εργασίας ετησίως, ως και οιοσδήποτε έτερος χρόνος λογιζόμενος ως συντάξιμος (ανεργίας, ασθενείας κλπ) δυνάμει ειδικών διατάξεων. Επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος ασφαλίσεως με την ίδιοτητα του αυτοτελώς απασχολουμένου.»

2. ν. 3029/2002, άρθρο 2, παρ. 2 και 3

«2. Ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992 στο Ι.Κ.Α. και από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 στα ανωτέρω Ταμεία, Θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής ασφάλισης ή 11.100 ημερών εργασίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου ασφάλισης λαμβάνεται υπόψη: Ο χρόνος υποχρεωτικής ασφάλισης από παροχή εξαρτημένης εργασίας, που πραγματοποιήθηκε σε φορείς κύριας ασφάλισης, ο οποίος συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175Α), όπως ισχύει.

Ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. α` και β` βαθμίδας και σε Ν.Π.Δ.Δ., ο οποίος συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175Α), όπως ισχύει ή αναγνωρίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 46 του Ν.1405/1983 (ΦΕΚ 180Α).

Δεν συνυπολογίζονται για τη συμπλήρωση των 37 ετών ασφάλισης ο χρόνος ασφάλισης πέραν των 300 ημερών εργασίας ανά έτος, καθώς και κάθε άλλος πραγματικός ή πλασματικός χρόνος.

3. Ασφαλισμένοι των ειδικών Ταμείων, που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Ασφαλισμένοι του προηγούμενου εδαφίου, που υπήχθησαν από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58ου έτους της ηλικίας τους.

Το προβλεπόμενο από το προηγούμενο εδάφιο όριο ηλικίας αυξάνεται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.»

3. v. 3232/2004 (Φ.Ε.Κ. Α'48), άρθρο 14, παρ. 1

«1. Ασφαλισμένοι στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στο Ταμείο Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου, στο Ταμείο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών, στο Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών, στο Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης και σε όλους τους κλάδους ασφάλισης τους, που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1992, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58ου έτους της ηλικίας τους.

Καταστατικές διατάξεις των φορέων αυτών ή γενικές διατάξεις, που προβλέπουν τη συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας ή με όριο ηλικίας ευνοϊκότερο του θεσπιζόμενου ή με ειδικούς περιορισμούς ως προς το χρόνο ασφάλισης που λαμβάνεται υπόψη για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εξακολουθούν να ισχύουν.

Για τους ασφαλισμένους του πρώτου εδαφίου, που υπήχθησαν στην ασφάλιση, από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, το προβλεπόμενο όριο ηλικίας αυξάνεται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.»

4. v.3655/2008 (Φ.Ε.Κ. Α' 58), άρθρο 143, παρ. 1 έως και 5

«1. Η παρ.1 του άρθρου 10 του v. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

1. Ο ασφαλισμένος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξης, εάν κατά την υποβολή της αίτησης έχει πραγματοποιήσει δέκα χιλιάδες πεντακόσιες (10.500) τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην πραγματική ασφάλιση του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του.

Το ανωτέρω όριο ηλικίας αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

Κατ' εξαίρεση ο ασφαλισμένος που έχει πραγματοποιήσει τον αριθμό ημερών εργασίας του πρώτου εδαφίου, εκ των οποίων επτά χιλιάδες πεντακόσιες (7.500) σε βαρέα και ανθυγεινά επαγγέλματα και έχει συμπληρώσει: α) το 55ο έτος της ηλικίας, δικαιούται πλήρη σύνταξη και β) το 53ο έτος της ηλικίας, δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους σύνταξης για κάθε μήνα που υπολείπεται από το οριζόμενο στο εδάφιο αυτό όριο ηλικίας της πλήρους σύνταξης. Τα ανωτέρω όρια ηλικίας για πλήρη και μειωμένη σύνταξη αυξάνονται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος, και μέχρι τη συμπλήρωση του 57^{ου}

έτους, προκειμένου για λήψη πλήρους σύνταξης και του 55ου προκειμένου για τη λήψη μειωμένης σύνταξης.

Για τη συμπλήρωση των 10.500 ημερών ασφάλισης υπολογίζεται και ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας κατ' εξαίρεση του εδαφίου β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 64 Α'), όπως ισχύει. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ελάχιστου χρόνου των 7.500 ημερών ασφάλισης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

Το προβλεπόμενο από το προηγούμενο εδάφιο όριο ηλικίας αυξάνεται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

3. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 3232/2004 προστίθεται διάταξη ως εξής:

Για τους ασφαλισμένους του πρώτου εδαφίου, που υπήχθησαν στην ασφάλιση, από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, το προβλεπόμενο όριο ηλικίας αυξάνεται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

4. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης των γυναικών ασφαλισμένων στους Κλάδους Κύριας Ασφάλισης - Σύνταξης Αυτοαπασχολουμένων αυξάνεται από 1.1.2013 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

5. Στο τέλος της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990, προστίθεται διάταξη ως εξής:

Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης της ασφαλισμένης αυξάνεται σταδιακά κατά έξι (6) μήνες από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού.»

5. Ν. 3655/2008, άρθρο 144, παρ. 1 έως και 5

«1. Η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.1902/1990, τροποποιείται ως εξής:

δ) Ασφαλισμένη μητέρα με ανήλικα παιδιά ή παιδιά οποιασδήποτε ηλικίας που είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, η οποία έχει πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 5.500 ημερών και δεν λαμβάνει σύνταξη από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, δικαιούται πλήρη σύνταξη γήρατος με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της.

Εφόσον συντρέχουν οι ανωτέρω αναφερόμενες προϋποθέσεις και συμπληρώνεται το 50ό έτος της ηλικίας δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά ποσοστό 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από το απαιτούμενο πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης.

Στην περίπτωση λήψης μειωμένης σύνταξης το ποσό αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το κάθε φορά κατώτατο όριο συντάξεων.

Για τις μητέρες ανηλίκων παιδιών το ανωτέρω προβλεπόμενο όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καταργείται σταδιακά, με την αύξηση αυτού κατά ένα (1) χρόνο, από 1.1.2010 και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης.

Το δικαίωμα σε σύνταξη θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, εφόσον τόσο η ανηλικότητα του παιδιού όσο και ο συντάξιμος

χρόνος συντρέχουν αθροιστικά κατά τη συμπλήρωση του 50ού ή σε ένα από τα επόμενα έτη και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της μητέρας.

Στην περίπτωση της σταδιακής κατάργησης του ορίου ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης, το δικαίωμα σε σύνταξη θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του εκάστοτε ισχύοντος ορίου ηλικίας, η δε ανηλικότητα του παιδιού και η συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου αναζητείται από το 50ό, μέχρι το εκάστοτε ισχύον όριο.

Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται και στους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, όπου από τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας τους προβλέπεται η συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

2. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά, ασφαλισμένων των Φορέων και Κλάδων που εντάσσονται στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ με τα άρθρα 1 και 3 του νόμου αυτού, οι οποίες έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, αυξάνεται κατά ένα (1) χρόνο από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας.

3.a. Ο συντάξιμος χρόνος που προβλέπεται για τη Συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά, ασφαλισμένων των Τομέων Σύνταξης και Ασφάλισης του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του ΕΤΑΠ - ΜΜΕ, οι οποίες έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, αυξάνεται κατά ένα (1) εξάμηνο ή 150 ημέρες από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους συντάξιμου χρόνου 20 ετών ή 6.000 ημερών ασφάλισης. Από την ίδια ημερομηνία και για κάθε επόμενο έτος, το όριο ηλικίας της ως άνω κατηγορίας ασφαλισμένων, όπως έχει διαμορφωθεί με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περ. β` της ίδιας παραγράφου, αυξάνεται κατά ένα (1) χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας.

β. Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 33 του ν. 3232/2004, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

Για τις μητέρες ανηλίκων τέκνων, το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καταργείται σταδιακά, με την αύξηση αυτού κατά ένα (1) χρόνο από 1.1.2010 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου για τη λήψη πλήρους σύνταξης ορίου ηλικίας. Από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος, ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης αυξάνεται σταδιακά κατά 150 ημέρες μέχρι τη συμπλήρωση 6.000 ημερών ασφάλισης.

γ. Ασφαλισμένες του Τομέα Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης, που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1992, οι οποίες είναι μητέρες με ανήλικα παιδιά, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης, αν αποχωρήσουν από την εργασία τους, μετά τη συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου 20 ετών και του 55ου έτους της ηλικίας τους. Ειδικά για τις ασφαλισμένες μητέρες με παιδιά οποιασδήποτε ηλικίας που είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, απαιτείται η συμπλήρωση του παραπάνω αναφερόμενου χρόνου ασφάλισης και του 50ού έτους της ηλικίας.

4. Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης μητέρων ανηλίκων παιδιών ασφαλισμένων σε Κλάδους Κύριας Ασφάλισης-Σύνταξης Αυτοαπασχολουμένων, μικρότερα

του 55ου έτους, αυξάνονται κατά ένα (1) χρόνο, από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του ανωτέρω ορίου ηλικίας.

5. Το συνταξιοδοτικό δικαίωμα στις περιπτώσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση του εκάστοτε απαιτούμενου ορίου ηλικίας, συντάξιμου χρόνου και ανηλικότητας του παιδιού.

Επίσης το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θεωρείται θεμελιωμένο με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ορίου ηλικίας, εφόσον ο απαιτούμενος, κατά τη συμπλήρωση του ορίου αυτού, συντάξιμος χρόνος και η ανηλικότητα του παιδιού συνυπάρχουν κατά το 50ό ή σε ένα από τα επόμενα έτη και μέχρι τη συμπλήρωση του εκάστοτε ισχύοντος ορίου ηλικίας για τη συνταξιοδότηση της μητέρας.»

6. π.δ. 258/05 (Φ.Ε.Κ. Α' 316), άρθρο 20, παρ. 1, περ. β'

«1. Οι ασφαλισμένοι του Ο.Α.Ε.Ε. δικαιούνται σύνταξη λόγω γήρατος μετά την διακοπή του επαγγέλματός τους:

α) Οταν συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους και έχουν συντάξιμο χρόνο 15 ετών.

β) Οταν συμπληρώσουν το 60ο έτος της ηλικίας τους και έχουν συντάξιμο χρόνο 35 ετών.»

7. α.ν.1846/1951, άρθρο 28, παρ 1 και 5

«1α. Ο ασφαλισμένος στο ίδρυμα δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος, εάν κατά την υποβολή της αιτήσεως έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 60ο και πραγματοποίησε 4.050μ τουλάχιστον ημέρες εργασίας. Το ως άνω όριο ημερών εργασίας αυξάνεται προοδευτικά σε 4.500 ημέρες εργασίας, με την προσθήκη στις 4.050 ανά 150 ημερών κατά μέσο όρο για καθένα επόμενο ημερολογιακό έτος ,αρχής γενομένης από της 1ης Ian. 1992. Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μέχρι την 31.12.1991 συμπληρώνουν το 63ο έτος της ηλικίας οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες, εφαρμόζονται οι πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις.

Με εξαίρεση την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α') και τους απασχολουμένους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων (Ν. 997/1979, αρθρο 20), κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει απονομή συντάξεων γήρατος σε ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., με λιγότερες ημέρες εργασίας από τις κατά περίπτωση οριζόμενες ανωτέρω, δεν ισχύει, εφαρμοζόμενων αναλόγως των ανωτέρω διατάξεων.

β. Ο ασφαλισμένος, που συμπλήρωσε το 62ο έτος της ηλικίας του ή η ασφαλισμένη το 57ο έτος, δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος αν πραγματοποιήσει 10.000 ημέρες εργασίας κατά την υποβολή της αίτησης. Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης της ασφαλισμένης αυξάνεται σταδιακά κατά έξι (6) μήνες από 1.1.2013 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού».

8. ν. 2084/1992 (Φ.Ε.Κ. Α' 165), άρθρο 47 παρ. 9

« 9. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990, αντικαθίσταται από τότε που ίσχυε ως εξής:

Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.) ή το Δημόσιο, εκτός των

αναπήρων και θυμάτων πολέμων και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν. 1892/1990, δικαιούται από το Ι.Κ.Α. πλήρη σύνταξη γήρατος εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας, που απαιτείται σε κάθε περίπτωση από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης και πάντως όχι κάτω του 60^{ου} έτους για τους άνδρες και του 55ου για τις γυναίκες και έχει πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες σε κάθε περίπτωση ελάχιστες ημέρες εργασίας, οι οποίες δεν μπορεί να είναι λιγότερες από 5.100.

Για τους ασφαλισμένους που μέχρι 31-12-91 έχουν συμπληρώσει το 63^ο έτος της ηλικίας τους οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες απαιτούνται, οι κατά περίπτωση αναφερόμενες στην παρ. 1 εδ. α` ημέρες εργασίας, οι οποίες από 1-1-1994 ανέρχονται σε 5.100. Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.500 ημέρες εργασίας τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του ο εργασίας δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά άνδρας και το 60ο έτος η γυναίκα δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη 50%. Οι διατάξεις της νομοθεσίας, που προβλέπουν την απονομή μειωμένης σύνταξης γήρατος δεν εφαρμόζονται για την απονομή δεύτερης σύνταξης».

9. ν. 2150/1993 (Φ.Ε.Κ. Α' 98), άρθρο 19, παρ. 6

«6. Στο τέλος της παρ. 10 του άρθρου 47 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') προστίθεται διάταξη ως εξής:

Οι διατάξεις της τελευταίας περίπτωσης του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση που θεμελιώνεται δικαίωμα σύνταξης σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ασφάλισης ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα έξι (6) μηνών, από την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης από τον πρώτο φορέα.

Για τα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν πριν από την ισχύ του παρόντος ή πρόκειται να συνταξιοδοτηθούν από τον πρώτο φορέα μέχρι το έτος 1998 είναι δυνατή η συνταξιοδότησή τους λόγω γήρατος και πριν από το προβλεπόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής όριο ηλικίας, εφόσον θεμελιώνουν από τον δεύτερο αυτόν φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του δικαίωμα σύνταξης με μικρότερη ηλικία των 65 ετών μέχρι τις 31.12.1997 διαφύλασσομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των παρ. 9 και 10 του άρθρου 47 του ανωτέρω νόμου.

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 7-10- 1992».

10. Ν. 2084/1992, άρθρο 40

« 1. Ως Χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας και τακτικής ανεργίας και δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών και μέχρι δύο (2) ετών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

2. Η αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας ενεργείται κατά τις διατάξεις του ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 60 Α') όπως ισχύουν κάθε φορά. Ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας και τακτικής ανεργίας συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης για την επιδότηση λόγω ασθενείας και

μέχρι διακόσιες (200) ημέρες για την επιδότηση τακτικής ανεργίας κατά το αυτό χρονικό διάστημα.

Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας αναγνωρίζεται με αίτηση του ενδιαφερομένου για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξηση της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς εργοδότη και ασφαλισμένου του οικείου φορέα και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το ποσό δε της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο. Η αίτηση υποβάλλεται στον ασφαλιστικό οργανισμό που υπαγόταν ο ασφαλισμένος κατά το χρόνο χορήγησης της εκπαιδευτικής άδειας και συνοδεύεται από βεβαίωση του εργοδότη που εκδόθηκε κατά τον ίδιο χρόνο, από την οποία να προκύπτει ο λόγος και η διάρκεια της άδειας.

Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α') και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, που ισχύει για κάθε φορέα και του 25πλάσιου του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά τη χρονολογία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης.

Οι ασφαλιστικές εισφορές για την κατά τα παραπάνω αναγνώριση στην ασφάλιση του χρόνου της γονικής και εκπαιδευτικής άδειας καταβάλλονται είτε εφάπαξ, εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της απόφασης, οπότε παρέχεται έκπτωση 15 % είτε σε μηνιαίες δόσεις, ίσες με τους αναγνωριζόμενους μήνες. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα της κοινοποίησης της απόφασης. Καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται επιβάρυνσή της με πρόσθιτο τέλος, κατά τα ισχύοντα για κάθε ασφαλιστικό οργανισμό.

Καθυστέρηση καταβολής δόσης πέραν του εξαμήνου από τη λήξη της τελευταίας δόσης συνεπάγεται απώλεια του δικαιώματος προς αναγνώριση του χρόνου που αντιστοιχεί στις δόσεις που δεν έχουν εξοφληθεί. Το δικαίωμα της αναγνώρισης ασκείται για κάθε περίπτωση μόνο μια φορά".

3. Ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπτηρίας συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος».

Επί του άρθρου 13

Άρθρο 62 του ν.2676/1999 (Α' 1)

«Άρθρο 62

1.α. Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ή επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, στον επιζώντα των συζύγων, που θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω θανάτου σύμφωνα με τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις του κάθε οργανισμού, καταβάλλεται η σύνταξη, εφόσον δεν εργάζεται ή δεν απασχολείται ή δεν λαμβάνει σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.

Β. Στην περίπτωση που ο επιζώντας των συζύγων εργάζεται ή απασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο, η σύνταξη περιορίζεται στο 50% τις σύνταξης λόγω θανάτου έως τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους. Μετά τη συμπλήρωση του ορίου αυτού ο επιζώντας σύζυγος λαμβάνει το 70% τις σύνταξης τις.

Γ. Εάν ο επιζών των συζύγων, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, λαμβάνει ολόκληρη τη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία του, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

δ. Στην περίπτωση που ο επιζών των συζύγων λαμβάνει και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες τις τις συντάξεις λόγω θανάτου, κύριες ή επικουρικές, ο περιορισμός του ποσού τις σύνταξης που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή γίνεται σε μία από τις κύριες, καθώς και μία από τις επικουρικές συντάξεις τις επιλογής του.

2. Εάν ο θανών καταλείπει τέκνα ανάπηρα ή ανήλικα ή σπουδάζοντα σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και μέχρι του 24^{ου} έτους τις ηλικίας τις, που δικαιούνται σύνταξη σύμφωνα με τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις κάθε Ασφαλιστικού Οργανισμού, το υπόλοιπο τις σύνταξης του επιζώντα των συζύγων, σε περίπτωση που καταβάλλεται μειωμένη, επιμερίζεται στα τέκνα σε ίσα μέρη.

Ο κατά τα ανωτέρω επιμερισμός χωρεί και στην περίπτωση που η σύνταξη του επιζώντα που καταβάλλεται από τις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς αρμοδιότητας Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας αναστέλλεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων τις παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.1379/1983 (ΦΕΚ 101 Α'), τις κάθε φορά ισχύουν ή μειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις τις παρ.14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), τις ισχύουν. Ποσά συντάξεων που μέχρι την ημερομηνία ισχύος του παρόντος ισχύουν έχουν ήδη καταβληθεί από τον κατά τα ανωτέρω επιμερισμό άρθρου έχουν ήδη κατεβλήθησαν και δεν αναζητούνται.

3. Δεν καταλαμβάνονται από τις ανωτέρω ρυθμίσεις όσοι λαμβάνουν πολεμική σύνταξη από ίδιο δικαίωμα, καθώς και όσοι λαμβάνουν σύνταξη με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 (ΦΕΚ 120 Α') και 1977/1991 (ΦΕΚ 185 Α'). Τις οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου του Ο.Γ.Α., ο οποίος λαμβάνει σύνταξη με βάση τις διατάξεις του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α'), του ν.δ. 4575/ 1966 (ΦΕΚ 227 Α'), του ν.δ. 1390/ 1973 (ΦΕΚ 103 Α'), του ν. 1745/1987 (ΦΕΚ 234 Α') και του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α'), καθώς και στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος είναι ασφαλισμένος ή συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. και λαμβάνει σύνταξη σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται τις περιπτώσεις που ο θάνατος επέρχεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου. Εφαρμόζονται τις και τις περιπτώσεις που ο θάνατος έχει ήδη επέλθει, εφόσον κατά τις προϊσχύουσες διατάξεις η σύνταξη στον επιζώντα των συζύγων έχει διακοπεί. Στην περίπτωση αυτή τα οικονομικά αποτελέσματα επέρχονται από την ημερομηνία υποβολής σχετικής αίτησης.

5. Διατάξεις που ρυθμίζουν το θέμα αυτό διαφορετικά καταργούνται.»

Επί του άρθρου 14

1. π.δ.169/2007, άρθρο 5, παρ. 4 και 5

«Άρθρο

Χήρα σύζυγος και ορφανά
Άρθρο 5 παρ. 1 περ. α' εδάφιο πρώτο Α. Ν. 1854/ 51, όπως τροπ. με το Ν.Δ. 208/74 και αντικ. με το άρθρ. 15 παρ. 1 του ν. 1202/81 σε συνδ. με το άρθρ. 3 παρ. 8 ν. 2227/94 1. Δικαίωμα σε σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο έχουν:

α) Η χήρα του υπαλλήλου, από αυτούς που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 2, ο οποίος είχε αποκτήσει δικαίωμα σε σύνταξη ή που πέθανε στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση πενταετούς τουλάχιστον πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ή που πέθανε στην υπηρεσία με τους όρους της περίπτ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 1 ή που δολοφονήθηκε από τρομοκράτες ή άλλα άτομα λόγω της υπαλληλικής του ιδιότητας ή της ενάσκησης των καθηκόντων του.

Άρθρο 5 παρ. 1περ. α' εδάφ. δεύτ. Α.Ν. 1854/51, όπως τροπ. με άρθρ. 2 παρ. 1 Ν.955/79 και αντικ. με άρθρ. 15 Ν. 1694/87 Η χήρα δικαιούται σύνταξη αν από το γάμο έχει συμπληρωθεί ενός έτους πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του συζύγου της ή αν ο γάμος έχει τελεσθεί δύο τουλάχιστον πλήρη έτη πριν από το θάνατό του.

Αν ο γάμος της χήρας λυθεί με διαζύγιο και τελεσθεί νέος γάμος της με το ίδιο πρόσωπο, για τη συμπλήρωση των παραπάνω χρονικών προϋποθέσεων λαμβάνεται υπόψη και ο πρώτος γάμος. Αν όμως γεννήθηκε παιδί η χήρα δικαιούται σύνταξη και χωρίς να συντρέχουν οι όροι αυτοί. Άρθρο 5 παρ. 1 περ. α' εδάφ. τρίτο Α.Ν. 1854/51 Η χήρα δικαιούται επίσης σύνταξη και χωρίς να συντρέχουν οι όροι αυτοί στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα αυτού, αν ο γάμος τελέσθηκε πριν από την απομάκρυνση του συζύγου της από την υπηρεσία, στις περιπτώσεις γ' και στ' της ίδιας παραγράφου, καθώς και στην περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου στην υπηρεσία, αν ο γάμος τελέσθηκε πριν από το τραύμα ή ατύχημα ή την αναμφισβήτητη εκδήλωση της νόσου, από τα οποία επήλθε η ανικανότητα ή ο θάνατος του υπαλλήλου. Ο χρόνος εκδήλωσης της νόσου βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής. Άρθρο 5 παρ. 1 περ. β' Α.Ν. 1854/51, όπως αντικ. με άρθρ. 1 παρ. 1 Ν.Δ. 149/73, 3 Ν. 955/79, 2 παρ. 1 και 3 Ν.Δ. 143/73, 3 Ν.Δ. 149/73, 4 παρ. 1 Ν. 955/79, 1 παρ. 2 Ν. 1813/88 και 2 παρ. 3 Ν.2703/99 σε συνδυασμ. με άρθρ. 20 παρ. 1 τελ. εδάφ. Ν. 2084/92, όπως τροπ. με το άρθρο 3, παρ. 2, Ν. 3408/05 β) Τα παιδιά του υπαλλήλου που πέθανε έχοντας τις παραπάνω προϋποθέσεις, καθώς και του συνταξιούχου είτε αυτά γεννήθηκαν σε γάμο των γονέων τους είτε νομιμοποιήθηκαν είτε είναι θετά είτε αναγνωρίσθηκαν είτε γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους από μητέρα υπάλληλο ή συνταξιούχο από δική της υπηρεσία, τα μεν κορίτσια αν είναι άγαμα, τα δε αγόρια μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους εφόσον είναι άγαμα ή και μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους, εφόσον είναι άγαμα και ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 50% και άνω. Η ανικανότητα τους στην περίπτωση αυτή κρίνεται κατά το χρόνο του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου και βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής. Αν η ανικανότητα των ενήλικων αγοριών επέλθει μετά το θάνατο του υπαλλήλου ή του συνταξιούχου το ανίκανο αγόρι δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο, αν δεν παίρνει ή δε δικαιούται να πάρει σύνταξη από οποιονδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή το μηνιαίο εισόδημά του δεν υπερβαίνει το κάθε φορά κατώτατο όριο σύνταξης που καταβάλλει το Δημόσιο.

Η ανικανότητα μπορεί να βεβαιωθεί και όταν ζει ο γονέας τους από τον οποίο έλκουν το δικαίωμα, η γνωμάτευση όμως αυτή θα ληφθεί υπόψη από τα δικαιοδοτούντα για τις συντάξεις όργανα κατά την κρίση του δικαιώματος σε σύνταξη των ενήλικων αγοριών.

Τα θετά παιδιά δικαιούνται σύνταξη, εφόσον κατά το χρόνο της δημοσίευσης της απόφασης υιοθεσίας δεν είχαν υπερβεί το 18ο έτος της ηλικίας τους. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει:

αα) Για παιδιά στρατιωτικών οι οποίοι σκοτώθηκαν ή πέθαναν από πολεμικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή και τα οποία υιοθετήθηκαν μετά το θάνατο του πατέρα τους, αν μεν είναι κορίτσια, εφόσον κατά το χρόνο της υιοθεσίας ήταν άγαμα, αν δε είναι αγόρια, εφόσον κατά το χρόνο της υιοθεσίας ήταν άγαμα και ανήλικα. Για την ενηλικίωση εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 6 του

53.

άρθρου

ββ) Για θετά παιδιά που είτε υιοθετήθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του Ν.Δ. 149/1973 και δε λαμβάνουν ούτε δικαιούνται να λάβουν σύνταξη από οποιονδήποτε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης είτε είναι ανίκανα για την άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος.

Άρθρον 1 Ν.Δ. 666/70, όπως αντικ. με την παρ. 1 του άρθρ. 9 του Ν. 1654/86 γ) Η διαζευγμένη θυγατέρα εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα) Ο γάμος να λύθηκε με κοινή υπαιτιότητα ή με υπαιτιότητα του συζύγου ή από λόγο που δεν αφορά αποκλειστικά το πρόσωπό της ή με συναινετικό διαζύγιο ή να συντρέχει περίπτωση βίαιης διακοπής (σημ. ορθότερα "κατάργησης" προβλ. άρθρ. 604 εδ. 1 Κ.Πολ.Δικ.) της δίκης λόγω θανάτου του συζύγου.

ββ) Να μην έχει μηνιαίο εισόδημα από το Δημόσιο ή το Δημόσιο Τομέα μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Επίσης να μην έχει κάθε φορά φορολογητέο εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή μεγαλύτερο από το παραπάνω καθοριζόμενο κατώτατο όριο. γγ) Να μην παίρνει άλλη σύνταξη και να μην έχει ασφαλισθεί για σύνταξη σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας σύνταξης. δδ) Κατά την 31 Δεκεμβρίου 1986 να έχει συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας της.

Παρατήρηση: Δικαιώματα που έχουν αναγνωρισθεί με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από το Ν. 1654/86 δε θίγονται (άρθρ. 9 παρ. 2 Ν. 1654/86). Οι διατάξεις που αναφέρονται στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα των διαζευγμένων θυγατέρων έχουν εφαρμογή και για εκείνες που το δικαίωμά τους γεννήθηκε πριν από τις 24.11.1986 (άρθρ. 9 παρ. 3 Ν. 1654/86).

Άρθρο 2 παρ. 4 Ν. 2703/99 δ) Τα άγαμα αγόρια που φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές της χώρας ή σε ισότιμες με αυτές του εξωτερικού ή σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της χώρας δικαιούνται σύνταξη μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τα έτη φοίτησης που προβλέπει ο οργανισμός της κάθε σχολής ή του κάθε Ι.Ε.Κ. κατά περίπτωση, και για ένα ακόμη έτος εφόσον συνεχίζεται η φοίτηση και πάντως, όχι πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους για όσα φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και του 22ου έτους της ηλικίας τους για όσα φοιτούν σε Ι.Ε.Κ.

Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται εφόσον προσκομίζεται κάθε χρόνο πιστοποιητικό φοίτησης - προόδου της οικείας σχολής, από το οποίο να αποδεικνύεται η κανονική φοίτηση του σπουδαστή, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 ότι είναι άγαμος και δεν παίρνει σύνταξη από άλλο φορέα.

Άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 3075/02 ε) Κατ' εξαίρεση, ο επιζών σύζυγος και τα παιδιά των προσώπων της παραγράφου 11 του άρθρου 1 του Κώδικα αυτού, εφόσον ο θάνατος επήλθε οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της δεύτερης θητείας τους. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνονται υπόψη τα συνολικά έτη θητείας που πραγματικά είχε διανύσει ο θανών.

Άρθρο 5 παρ. 2 Α.Ν. 1854/51 2. Στη σύνταξη της χήρας συζύγου και των τέκνων συμμετέχει η χήρα μητέρα ή η φυσική μητέρα εφόσον παραμένει άγαμη.

Στη σύνταξη της χήρας συζύγου χωρίς τέκνα συμμετέχει και ο πατέρας και αν αυτός δεν υπάρχει ή έχει πεθάνει, η χήρα μητέρα και οι άγαμες αδελφές αυτού που πέθανε.

Τα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας έχουν το δικαίωμα της παραπάνω συμμετοχής μόνο εφόσον είναι άπορα και συντηρούνταν κυρίως από τον υπάλληλο που πέθανε.

Το παραπάνω δικαίωμα του πατέρα, της μητέρας και των άγαμων αδελφών αναγνωρίζεται με αίτησή τους και παραμένει ακόμη και όταν η χήρα σύζυγος και τα τέκνα παύουν να υπάρχουν ή απωλέσουν με οποιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα σε σύνταξη, καθώς και όταν δε συντρέχουν για τα πρόσωπα αυτά οι όροι θεμελίωσης δικαιώματος σε σύνταξη.

Τα πρόσωπα της πατρικής οικογένειας, για τα οποία έχει αναγνωρισθεί δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, μπορούν σε κάθε περίπτωση να παραιτηθούν από το δικαίωμα οπότε η σύνταξη καταβάλλεται αμείωτη στη χήρα σύζυγο και τα τέκνα.

Η παραίτηση αυτή δεν μπορεί να ανακληθεί από αυτόν που παραιτήθηκε, ο οποίος χάνει ανέκκλητα το δικαίωμα σε συμμετοχή, χωρίς να βλάπτονται τα δικαιώματα εκείνων που είναι διάδοχοι στο δικαίωμα συμμετοχής.

Άρθρο 2 παρ. 2 Ν. 955/79 3. Ο σύζυγος γυναίκας δημόσιας υπαλλήλου ή συνταξιούχου που ζει μετά το θάνατό της, δικαιούται σύνταξη από το Δημόσιο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της περίπτ. α' της παρ. 1 αυτού του άρθρου αν κατά το χρόνο θανάτου της συζύγου του ήταν άπορος και ανίκανος για άσκηση οποιουδήποτε βιοτοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 65%. Η ανικανότητα αυτή αποδεικνύεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.

Όπου σ' αυτόν τον Κώδικα αναγράφεται η λέξη "χήρα" για την απόκτηση ή απώλεια ή αναστολή του δικαιώματος σύνταξης ή τον υπολογισμό της εννοείται και ο χήρος που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο.

Άρθρο 1 παρ. 2 Ν. 1902/90 4. Οι θυγατέρες και άπορες άγαμες αδελφές, που έχουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από γονείς ή αδέλφια που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα αγόρια.

Άρθρο 20 παρ. 1 Ν. 2084/92 5. Στις άγαμες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες σε ποσοστό 67% και μεγαλύτερο, μετά την ενηλικώσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξη τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό,

εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου έτους, δεν υπερβαίνει το 40πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του πτωσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο και κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει 60πλάσιο.

Παρατήρηση 1η: Η παραπάνω διάταξη εφαρμόζεται και για τις άγαμες και διαζευγμένες θυγατέρες που έπαιρναν σύνταξη κατά την ισχύ του Ν.2084/92, όπως ορίζεται στο δεύτ. εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 αυτού, που έχει ως εξής:

"Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες στις οποίες καταβάλλεται ήδη σύνταξη και οι οποίες υποχρεούνται να υποβάλουν στην αρμόδια διεύθυνση συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, αρχής γενομένης από του έτους 1993, επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος του φόρου εισοδήματος του προηγούμενου έτους ή σχετική βεβαίωση της αρμόδιας διεύθυνσης οικονομικών υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) προς απόδειξη τους. του εισοδήματός

Η παράλειψη υποβολής των παραπάνω στοιχείων συνεπάγεται αναστολή της καταβολής της σύνταξης, η οποία πάντως μπορεί να καταβληθεί και πάλι με την εκ των υστέρων υποβολή των στοιχείων αυτών".
Παρατήρηση 2η: Στο άρθρο 20 παρ. 1 εδάφ. τέταρτο του Ν.2084/1992 ορίζεται

"Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, για την ενηλικίωση των τέκνων, αρρένων και θηλέων, καθώς και για την ηλικία όσων σπουδάζουν εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 13 του παρόντος. Συντάξεις που έχουν ήδη κανονιστεί με διαφορετικό όριο ηλικίας δεν θίγονται".
Παρατήρηση 3η: Οι διατάξεις της παρ. 5 (άρθρο 20 παρ. 1 Ν.2084/92) ερμηνεύθηκαν αυθεντικά με την παρ. 15 του άρθρ. 6 του Ν.2227/94 που έχει εξής: ως

"Η αληθής έννοια των διατάξεων της παρ. αυτής είναι ότι στην έννοια της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, που περιορίζεται, περιλαμβάνεται μόνο η σύνταξη που καταβάλλεται από το Δημόσιο και οι επικουρικές συντάξεις που απορρέουν από υπηρεσίες της κύριας αυτής σύνταξης ή εξαρτώνται από αυτή και όχι οι συντάξεις που τυχόν δικαιούνται τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα από άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριες και επικουρικές, επί συρροής δε δύο συντάξεων από το Δημόσιο, για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών λαμβάνεται υπόψη η μικρότερη, όταν αμφότερες προέρχονται από μεταβίβαση, όταν δε η μία προέρχεται από ίδιο δικαίωμα και η άλλη από μεταβίβαση, λαμβάνεται υπόψη η από μεταβίβαση καθώς και οι τυχόν επικουρικές συντάξεις που απορρέουν ή εξαρτώνται από τις συντάξεις αυτές περιορίζονται".

[Αρχή Τροποποίησης]

6. Οι άγαμες θυγατέρες των οποίων η σύνταξη περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δύνανται να ζητήσουν με αίτησή τους, από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, την αναστολή καταβολής του μεριδίου της σύνταξής τους, στην περίπτωση δε αυτή η σύνταξη των λοιπών συνδικαιούχων προσώπων ανακαθορίζεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά κατηγορία συνταξιούχων

διατάξεις σαν να μην υπάρχουν στη σύνταξη τα πρόσωπα που αναστέλλουν το μερίδιό τους».

2. π.δ.169/2007, άρθρο 31, παρ. 5 και 6

«5. Οι θυγατέρες και οι άπορες άγαμες αδελφές, που έχουν το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα από γονείς ή αδέλφια που κατατάχθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν το δικαίωμα αυτό και τα αγόρια.
Άρθρο 20 παρ. 1 N. 2084/92.

6. Στις άγαμες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες σε ποσοστό 67% και μεγαλύτερο, μετά την ενηλικώσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξη τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου έτους, δεν υπερβαίνει το 40πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο, και κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 60πλάσιο.»

Επί του άρθρου 16

άρθρο 63 του ν.2676/1999 (Α' 1)

«Άρθρο 63

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος ή θανάτου φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναλαμβάνουν εργασία υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α)Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης, β)Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους το ποσό της σύνταξης ή του αθροίσματος των συντάξεων σε περίπτωση συρροής, που υπερβαίνει τις 250.000 δραχμές μηνιαίως, καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 20% για κέθα τέκνο που είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.

Ειδικότερα για τους δικαιούχους κατωτάτων ορίων συντάξεων η σύνταξή τους περιορίζεται στο οργανικό ποσό, όπως αυτό προκύπτει από τα ασφαλιστικά δεδομένα, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει οι άνδρες το 65ο και οι γυναίκες το 60ό έτος της ηλικίας τους.

2. Αν ο συνταξιούχος αναπτηρίας, που αναλαμβάνει εργασία, κερδίζει από αυτήν, ανάλογα με το βαθμό της αναπτηρίας του, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, διακόπτεται η σύνταξη.

3. Για τον απασχολούμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις για τους λοιπούς ασφαλισμένους εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, οι οποίες βαρύνουν τον εργοδότη και τον ασφαλισμένο αντίστοιχα.

4. Σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου λόγω γήρατος ή θανάτου, χωρίς αναστολή της σύνταξης, ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης δεν

λαμβάνεται υπόψη για την προσαύξηση της σύνταξης ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα.

νέου συνταξιοδοτικού οικαίωματος από αλλο φρεατ.
Ο συνταξιούχος δικαιούται να ζητήσει και ο ίδιος την αναστολή της συντάξεως. Με την αναστολή της σύνταξης ο χρόνος απασχόλησης λαμβάνεται υπόψη τόσο για θεμελίωση νέους συνταξιοδοτικού δικαιώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ.9 και 10 του άρθρου 47 του Ν.2084/92, όσο και για προσαύξηση της σύνταξης της οποίας η καταβολή έχει ανασταλεί. Ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης γίνεται με ποσοστό 1,714% επί του ποσού που έχουν καταβληθεί εισφορές, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας, που θα πραγματοποιηθούν μετά την αναστολή της σύνταξης.

εργασίας, που θα πραγματιστούνται στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας.

5. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος, αναπτηρίας ή θανάτου υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία, που υπάγεται στην ασφάλιση φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, να δηλώσουν τούτο στο φορέα ή στους φορείς κύριας ασφάλισης από τους οποίους συνταξιοδοτούνται.

από τους οποίους συνταξιουσθενται.
Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του με πρόστιμο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή: α)στον επιζώντα των συζύγων, β)στους αυτοτελώς απασχολούμενους, οι οποίοι όμως υποχρεούνται να καταβάλλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά 40%, γ)στους συνταξιούχους του Ο.Γ.Α., δ)στους πολύτεκνους των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, ε)στις εξ ιδίου δικαιώματος πολεμικές συντάξεις, στις συντάξεις που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/90 και 1977/91 και στ)στα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν. (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72, καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας. Η προσαύξηση της περο.β' αποδίδεται στο ΛΑΦΚΑ.

7. Για όσους έχουν καταστεί συνταξιούχοι ή έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού και έχουν ηλικία μικρότερη των 55 ετών, έχει εφαρμογή η διάταξη της περίπτωσης β' της παρ.1 του παρόντος

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται το ύψος των προστίμων που θα καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εφαρμογή της διάταξης, ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης στο ΛΑΦΚΑ της περιπτώσεως β' της παραγράφου 6 του παρόντος, η διαδικασία ελέγχου, ο τρόπος καταλογισμού και είσπραξης των συντάξεων, η σειρά μείωσης στην περίπτωση που καταβάλλονται συντάξεις από περισσότερους του ενός Ασφαλιστικού Οργανισμού, ο τρόπος επιμερισμού της μείωσης αυτής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Για τη διαπίστωση της απασχόλησης των συνταξιούχων η Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι αρμόδιοι

ασφαλιστικοί οργανισμοί δύνανται να λαμβάνουν γνώση από το Κ.Ε.Π.Υ.Ο. των απαραίτητων για την εφαρμογή του παρόντος στοιχείων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναπροσαρμόζεται το ποσό των 250.000 δραχμών της περιπτώσεως β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

9. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα καταργείται, εκτός των διατάξεων του εδαφίου α' της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του Ν.2592/98 και αυτών που προβλέπουν διακοπή ή αναστολή της καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση απασχόλησης του συνταξιούχου σε εργασία υπαγόμενη στην ασφάλιση του φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται.

10. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει δύο (2) χρόνια από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.»

Επί του άρθρου 19

1. Παρ.3 του άρθρου 4 του ν.2458/1997 (Α' 15)

«3. Τα ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών αναπροσαρμόζονται την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους κατά το συνολικό ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων του προηγούμενου έτους, αρχής γενομένης από 1.1.99»

2. Παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.2458/1997 (Α' 15)

«1. Καθυστερούμενες εισφορές του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών μπορούν να εξοφληθούν τμηματικά σε εξαμηνιαίες δόσεις, μετά από αίτηση του ασφαλισμένου. Ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Γ.Α. και πάντως όχι περισσότερες από έξι (6) ημερολογιακά εξάμηνα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στην ανωτέρω ρύθμιση είναι η καταβολή από τον οφειλέτη των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Το ύψος των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών υπολογίζεται με βάση τις εισφορές που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δύο (2) συνεχόμενων δόσεων, καθώς και η μη καταβολή των τρεχουσών εισφορών, συνεπάγεται την έκπτωση από το δικαίωμα της τμηματικής εξόφλησης των οφειλόμενων εισφορών. Εάν ο οφειλέτης απωλέσει για οποιονδήποτε λόγο το δικαίωμα τμηματικής εξόφλησης εισφορών σε δόσεις, δύναται να υποβάλλει νέα αίτηση μετά παρέλευση έτους από την έκδοση της πρώτης απόφασης για ρύθμιση και ο νέος υπολογισμός θα γίνει με βάση τις εισφορές που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της νέας αίτησης.

Στους οφειλέτες που υπάγονται στην παρούσα ρύθμιση και τηρούν τους όρους αυτής χορηγείται βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και το βιβλιάριο υγείας του άρθρου 14 παράγραφος 5.»

3. Παρ. 4 του άρθρου 15 του ν.2458/1997 (Α' 15)

«5(4).Στις περιπτώσεις δανειοδότησης, επιχορήγησης ή επιδότησης της παραγράφου 2 είναι δυνατή η μη προσκόμιση βεβαίωσης εξοφλήσεως των οφειλών του Κλάδου, εφόσον από τα αντίστοιχα ποσά παρακρατείται το σύνολο των οφειλών αυτών και αποδίδεται στον Ο.Γ.Α.»

Επί του άρθρου 20

v.3842/2010 (Α'58), άρθρο 2, παρ.1:

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής: "3. Για τη σύζυγο που έχει εισόδημα, οι δαπάνες των παραγράφων 1 και 2 που αφορούν στην ίδια, καθώς και οι δαπάνες της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2, που αφορούν στα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, στα χωρίς γάμο τέκνα της, στους γονείς της και στους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα."

Επί του άρθρου 25

1. v. 3655/2008 (Φ.Ε.Κ. Α' 58), άρθρο 145, παρ. 1

« 1. Το ποσό της σύνταξης, όσων συνταξιοδοτούνται από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον συμπληρώνουν άνω των 10.500 ημερών ασφαλισης και το 60ό έτος της ηλικίας τους, προσαυξάνεται, για κάθε 300 ημέρες ασφαλισης, άνω των 10.500 και μέχρι 900 κατ' ανώτατο όριο, κατά ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του 25πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσης κατάταξης, επί το ποσοστό που προκύπτει από τη διαφορά του ποσοστού του πίνακα β', του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, της ίδιας κλάσης και του ποσοστού 3,3%.

Στις περιπτώσεις που ο ασφαλισμένος δικαιούται και την πριμοδότηση που προβλέπεται από την παρ. 8 του άρθρου 32 του ν.1902/1990, για τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του ποσοστού του ανωτέρω πίνακα β' της κλάσης κατάταξης και του 3,3%, δεν λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό πριμοδότησης της ανωτέρω διάταξης. »

2. v. 2084/1992, άρθρο 51, παρ. 2

« 2. Το Ποσό σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς συντάξιμου χρόνου, αυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος η 300 ημέρες υπηρεσίας πέραν του 35ου έτους. Η παραπάνω προσαύξηση μπορεί να χορηγείται και πέραν του ποσοστού της προηγουμένης παραγράφου. Από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εξαιρείται το Ι.Κ.Α. για το οποίο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της νομοθεσίας του. »

3. v. 1902/1990 (Φ.Ε.Κ. Α' 138), άρθρο 5, παρ. 3

« 3. Ανεξαρτήτως προς το χρόνο πρόσληψης ή κατάταξης, το επί του συντάξιμου μηνιαίου μισθού ποσοστό σύνταξης, για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση 35ετούς συντάξιμου και πράγματι διανυθέντος χρόνου, μη συμπεριλαμβανομένων σε αυτόν των υπηρεσιών των άρθρων 40 και 41 του π.δ/τος 1041/1979, αυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35ου και μέχρι του 40ού.

Στον κατά το προηγούμενο εδάφιο χρόνο για χορήγηση της προσαύξησης υπολογίζεται και ο χρόνος κάθε υπηρεσίας, που παρέχεται εφ' όσον αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, ανεξάρτητα από το αν λαμβάνεται υπόψη για τη βαθμολογική ή μισθολογική εξέλιξη.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για όσους εξέρχονται της υπηρεσίας από την έναρξη της ισχύος της.

4. v. 3029/2002 (Φ.Ε.Κ. Α' 160), άρθρο 3, παρ. 2α

« 2.a. Το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των από 1.1.1993 ασφαλισμένων του I.K.A. και Ειδικών Ταμείων Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών συνίσταται σε ποσοστό 2% επί των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών του άρθρου 28 παρ. 1 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α) για κάθε έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης και μέχρι 35 έτη ή 10.500 ημέρες ασφάλισης.

Για κάθε έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης πέραν των 35 ετών ή 10.500 ημερών ασφάλισης, που πραγματοποιούνται μετά το 650 έτος της ηλικίας και μέχρι το 670, το ανωτέρω ποσοστό αυξάνεται σε 3%.

Το κατά τα προηγούμενα εδάφια υπολογιζόμενο ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλή Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Επί συνταξιοδοτήσεως λόγω αναπηρίας, εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπτηρος κατά την έννοια του εδαφίου α' της παρ. 5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179Α), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 27 του Ν.1902/1990 (ΦΕΚ 138Α), δικαιούται την κατά τα ανωτέρω πλήρη σύνταξη.

Εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπτηρος κατά την έννοια του εδαφίου β' της παρ.5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α), όπως ισχύει, δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) της σύνταξης αυτής και, εφόσον κρίνεται μερικά ανάπτηρος κατά την έννοια του εδαφίου γ' της αυτής ως άνω παραγράφου, δικαιούται το μισό (1/2) της σύνταξης αυτής.

Ο ασφαλισμένος που έχει συμπληρώσει έξι χιλιάδες (6.000) ημέρες ή είκοσι (20) έτη εργασίας και κρίνεται ανάπτηρος κατά την έννοια των εδαφίων β' και γ' της παρ.5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, δικαιούται την ακέραια ή τα 3/4 της ακεραίας σύνταξης, αντίστοιχα.

Ο ασφαλισμένος, του οποίου η αναπηρία οφείλεται κατά κύριο λόγο σε ψυχιατρικές παθήσεις και κρίνεται ανάπτηρος κατά την έννοια των εδαφίων β' και γ' της παρ. 5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179Α'), όπως ισχύει, δικαιούται την ακέραια ή τα 3/4 της ακεραίας σύνταξης, αντίστοιχα. »

Επί του άρθρου 30

Η παράγραφος 4 του άρθρου 20 του ν.2503/1997 (Α' 107)

«Άρθρο 20: Οργάνωση δημόσιων υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

1...2...3...

4. Για τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης ισχύουν παράλογα και οι ειδικές για αυτά διατάξεις. Επίσης, διατηρούνται σε ισχύ ειδικές διατάξεις για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και νομικά πρόσωπα δημοσίου του τομέα υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.» εδώ εντάσσεται η προσθήκη.

Επί του άρθρου 32

Στοιχείο «ε» της περίπτωσης Α. της παραγράφου 7 του άρθρου 23 του ν. 3232/2004 (Α' 48)

7. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 15 του Π.Δ. 213/1992 (ΦΕΚ 102 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων λειτουργεί σε δύο (2) κλιμάκια το Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.) που απαρτίζεται: Α. Το πρώτο κλιμάκιο από τους εξής: α) Τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Α. Γραμματείας, ως Πρόεδρο, που αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο. β) Έναν Νομικό Σύμβουλο Ν.Σ.Κ. ή έναν συνταξιούχο ανώτερο δικαστικό γ) Ένα μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος κατά προτίμηση ειδικό στα ασφαλιστικά θέματα, ως Αντιπρόεδρο.

γ) Ένα μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. δ) Έναν Ειδικό Σύμβουλο ή Επιστημονικό Συνεργάτη του Υπουργείου με τον αναπληρωτή του.

«ε) Τον Γενικό Διευθυντή Κοινωνικής Ασφάλισης που αναπληρώνεται από Διευθυντή της Γενικής Γραμματείας.»

στ) Έναν Αναλογιστή με τον αναπληρωτή του.
ζ) Έναν εκπρόσωπο των εργοδοτών με τον αναπληρωτή του.
η) Δύο εκπροσώπους των ασφαλισμένων με τους αναπληρωτές τους. Τα θέματα που εισάγονται στο κλιμάκιο εισηγούνται κατά σειρά οι αρμόδιοι καθ' ύλην προϊστάμενοι Διευθύνσεων ή Τμημάτων ή και υπάλληλοι της αρμόδιας Διεύθυνσης.
Ο Πρόεδρος μπορεί να ορίσει και μέλος του κλιμακίου για ειδικότερη μελέτη και εισήγηση σε θέματα που είναι για συζήτηση. Αρμοδιότητες του κλιμακίου είναι οι οριζόμενες στην παρ. 5 του Π.Δ. 213/1992 (ΦΕΚ 102 Α').

Σημείωση: Αντικαθίσταται μόνο το στοιχείο «ε»

Επί του άρθρου 33

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν.2676/1999 (Α' 19) που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου δέκατου του ν.3607/2007 (Α' 245) «Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να διεξάγονται με απόφαση της Διοίκησης του Φορέα συμπληρωματικοί έλεγχοι και από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης»

Επί του άρθρου 43

Εδάφια β', γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του α.ν.1846/1951 (Α' 179) που είχαν προστεθεί με το άρθρο 23 του ν.2434/1966 (Α' 188)

"2. "Εισφορές για κάθε ημέρα εργασίας, καταβάλλονται για αποδοχές μέχρι του ανώτατου ορίου του ημερήσιου μισθού της ανώτατης ασφαλιστικής

κλάσης της παρ. 1 του άρθρου 37 του παρόντος όπως αυτή ισχύει κάθε φορά" (αντικ β' εδαφ. από την παρ. 3 του άρθρου 26 του Ν. 1902/90, ΦΕΚ-Α').

138
"Οι καταβλητέες εισφορές για κάθε μισθολογική περίοδο, μπορεί, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΙΚΑ, να στρογγυλοποιούνται σε εκατοντάδες δραχμών, των ποσών μεν μέχρι και πενήντα παραλειπομένων, των δε πάνω από πενήντα στρογγυλοποιουμένων στην επόμενη εκατοντάδα δραχμών".
"Για τα κατασκευαζόμενα ιδιωτικά οικοδομικά έργα και οικοδομικές εργασίες οι κατ' ελάχιστον καταβλητέες εισφορές υπολογίζονται με βάση τις ημέρες εργασίας που απαιτούνται για την κατασκευή τους, όπως οι ημέρες αυτές προσδιορίζονται από τον Κανονισμό που προβλέπει η α' περίοδος του β' εδαφίου της παρ. 2 του επόμενου άρθρου, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από την παρ. 6 του άρθρου 21 του Ν. 1902/90 (ΦΕΚ-138 Α').

Ἐπί του ἀρθρου 44:

1. π.δ. 213/1992 (Α'102) άρθρο 38, παρ. 5 :

5. Των Τμημάτων προϊστανται υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Κοινωνικής Ασφαλίσης πλην των παρακάτω που προϊστανται υπάλληλοι Κλάδων που αναφέρονται στο καθένα. α) Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών: Τμήματα: α) Αναλογιστικών Μελετών Κύριας Ασφαλίσης β) Αναλογιστικών Μελετών Πρόσθετης Ασφαλίσης και Ασθένειας και γ) Μελέτης Αναλογιστικών Παραμέτρων Κοινωνικής Ασφαλίσης, ΠΕ Αναλογιστών. β) Διεύθυνσης Επιθεώρησης: Τμήμα: α) Ελέγχου Διοίκησης, β) Κατασταλτικού Ελέγχου, και γ) Εποπτείας και καταγγελιών διαχείρισης, ΠΕ Επιθεωρητών ειδικότητας Επιθεωρητών Διοικητικού-Οικονομικού ελέγχου. γ) Τμήμα: Τεχνικό, ΠΕ Επιθεωρητών, ειδικότητας Τεχνικών Επιθεωρητών. δ) Διεύθυνσης Μηχανογραφικών Εφαρμογών: Τμήματα: α) Ανάλυσης και Προγραμματισμού και β) Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης εξοπλισμού και Υποστήριξης Συστημάτων, ΠΕ Πληροφορικής. ε) Διεύθυνσης Διοίκησης: Τμήμα Γραμματείας και Νομοθετικού Συντονισμού ΠΕ Κοινωνικής Ασφαλίσης ή ΤΕ Λιοικητικού-Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού

2.v. 3569/2007 (A' 122), áρθρο 23:

Άρθρο 23. Το άρθρο 38 του ν. 3458/2006 (ΦΕΚ 94 Α') καταργείται. Οι θέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού διατηρούνται στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η σύμβαση των προσώπων που προσλαμβάνονται στις θέσεις αυτές λύεται αυτοδίκαια με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Επί του ἀρθρου 45

Артюх 3. в.3586/07 (ФЕК 151 А')

Επενδύσεις διαθέσιμων σε κινητές αξίες που διενεργούνται χωρίς όρια

Επενδυσεις οικοδεσιων σε κινητες αξεις περιφερειας Χ Τ Υ
«1. Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται, με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, να επενδύουν χωρίς περιορισμούς κεφάλαια εκ του λογαριασμού διαθέσιμων τους στις παρακάτω κινητές αξίες:

- α. σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, σταθερού ή κυμαινόμενου επιτοκίου πλην των σύνθετων (structured) ομολόγων,
β. σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου με τη μορφή της αγοράς με σύμφωνο επαναπώλησης (πράξεις REPOS).
2. Χωρίς περιορισμούς πραγματοποιούνται και οι ρευστοποιήσεις όλων των κινητών αξιών της προηγούμενης παραγράφου.»

Επί του άρθρου 46

Άρθρο 4,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Επενδύσεις διαθεσίμων σε περιουσιακά στοιχεία που διενεργούνται με προϋποθέσεις και όρια

«1. Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται, με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, να επενδύουν μέρος των διαθεσίμων κεφαλαίων τους:

α. Σε ακίνητα, για στέγαση ή εκμετάλλευση.

β. Σε κινητές αξίες ως ακολούθως:

β1. μετοχές και άλλα χρεόγραφα εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών (X.A.),

β2. μετοχές εταιριών που διατίθενται σε δημόσια εγγραφή για να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αθηνών (X.A.),

β3. μετοχές και άλλα χρεόγραφα εταιριών των κρατών - μελών της Ευρωζώνης, εισηγμένων σε χρηματιστήρια κράτους - μέλους της Ευρωζώνης και διαπραγματεύσιμων σε ευρώ, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει ελάχιστο ύψος πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) ευρώ,

β4. μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α'), μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων των κρατών - μελών της Ευρωζώνης που πληρούν τις προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 19 της οδηγίας της ΕΚ 85/611/EOK, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων ακίνητης περιουσίας του ν. 2778/1999 (ΦΕΚ 295 Α),

β5. συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και Δικαιώματα Προαίρεσης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (X.A.),

β6. κρατικά ομόλογα που εκδίδονται από κράτη - μέλη της Ευρωζώνης, πλην των σύνθετων (structured) ομολόγων.

γ. Σε συγχρηματοδοτήσεις έργων του Ελληνικού Δημοσίου, σε συμπράξεις Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα και σε συγχρηματοδότηση έργων των Οργανισμών που εποπτεύονται από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

δ. Σε δικαιώματα από χρηματοδοτική μίσθωση.

2. Οι επενδύσεις της παραγράφου 1 επιτρέπονται μέχρι ποσοστού είκοσι τρία τοις εκατό (23%) του ποσού που προκύπτει από το συνυπολογισμό των στοιχείων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

3. Επίσης, οι Φ.Κ.Α, δύνανται, με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, να επενδύουν, μέχρι ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) του ποσού που προκύπτει από το συνυπολογισμό των στοιχείων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, στις εξής αξίες:

α. προθεσμιακές καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα της ημεδαπής, μέχρι ποσοστού ένα τοις εκατό (1 %),

β. σύνθετα (structured) ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτά ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, μέχρι ποσοστού δύο τοις εκατό (2%).

4. Για τον υπολογισμό του ποσοστού επένδυσης λαμβάνονται υπόψη τα εξής στοιχεία:

- α. το υπόλοιπο του λογαριασμού ταμιακής διαχείρισης,
- β. το υπόλοιπο του λογαριασμού διαθεσίμων κεφαλαίων στην Τράπεζα της Ελλάδος,
- γ. οι επενδύσεις σε κινητές αξίες που διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά με βάση τις τρέχουσες τιμές των κινητών αξιών,
- δ. οι επενδύσεις σε κινητές αξίες που δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά με βάση την τιμή κτήσης,
- ε. οι επενδύσεις σε ακίνητα με βάση την αντικειμενική τους αξία,
- στ. τα ανεξόφλητα ποσά των δανείων,

ζ. το πλεόνασμα χρήσης του προϋπολογισμού του έτους επένδυσης.

Ο συνυπολογισμός των άνω στοιχείων για τον προσδιορισμό του επιτρεπόμενου ποσού επένδυσης ενεργείται κατά το χρόνο λήψης της απόφασης. Το ποσό προς επένδυση είναι αυτό που απομένει μετά την αφαίρεση από το ποσό του είκοσι τρία τοις εκατό (23%) των τυχόν γενομένων επενδύσεων σε κινητές αξίες και ακίνητα.

5. Οι Φ.Κ.Α. οι οποίοι κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου υπερβαίνουν τα όρια της παραγράφου 2 υποχρεούνται εντός πενταετίας να επαναπροσδιορίσουν τη διάρθρωση των ήδη υφιστάμενων χαρτοφυλακίων τους, σύμφωνα με το οριζόμενο από την παράγραφο αυτή ποσοστό. Κατά το χρονικό διάστημα αναδιάρθρωσης του χαρτοφυλακίου τους, δεν επιτρέπεται η επένδυση σε σύνθετα (structured) ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.

6. Το ποσοστό επένδυσης της παραγράφου 2 δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση επένδυσης κεφαλαίων του Φ.Κ.Α. για την άσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής του στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εταιριών, στις οποίες είναι παλαιός μέτοχος.

7. Κινητές αξίες ή ακίνητα που δεν είναι προϊόντα επενδυτικής απόφασης των Φ.Κ.Α. αλλά περιέρχονται σε αυτούς έναντι ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών ή άλλων απαιτήσεων, περιλαμβάνονται ως στοιχείο της βάσης υπολογισμού του ποσοστού επένδυσης, αλλά δεν υπολογίζονται στο σύνολο των επενδύσεων που διενεργούνται με όρια, όπως αυτά προκύπτουν από τον παρόντα νόμο.

8. Παρέχεται η δυνατότητα στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης να συστήνουν ίδια ή ομαδικά Αμοιβαία Κεφάλαια, σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος, καθώς και Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.) και Εταιρίες Επένδυσης Ακίνητης Περιουσίας (Ε.Ε.Α.Π.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος. Επιπλέον για τους Φ.Κ.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. 3283/2004.

9. Με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλών τους, οι Φ.Κ.Α. δύνανται να διαθέτουν εκ των διαθεσίμων τους ποσά για τη Χορήγηση δανείων προς ασφαλισμένους, συνταξιούχους και υπαλλήλους τους, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 του παρόντος, καθώς και δανείων προς άλλους φορείς ή κλάδους ασφάλισης, εφόσον τούτο προβλέπεται από οικείες καταστατικές διατάξεις των φορέων.

10. Τα ανεξόφλητα ποσά των δανείων προς ασφαλισμένους, συνταξιούχους, υπαλλήλους, καθώς και προς άλλους φορείς ή κλάδους ασφάλισης περιλαμβάνονται ως στοιχεία της βάσης υπολογισμού του ποσοστού επένδυσης των Φ.Κ.Α., αλλά δεν υπολογίζονται στο σύνολο των επενδύσεων που διενεργούνται με όρια.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Επενδυτικής Πολιτικής Φ.Κ.Α. μπορούν να καθορίζονται και άλλα επενδυτικά προϊόντα αποδεκτού κινδύνου, στα οποία επιτρέπεται να επενδύουν οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

12. Τα υφιστάμενα στο χαρτοφυλάκιο των Φ.Κ.Α., μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σύνθετα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και πιστωτικών ίδρυμάτων, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ποσοστών των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.»

Επί του άρθρου 47

Άρθρο 5,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Διαδικασία διενέργειας επενδύσεων σε κινητές αξίες

«1. Όλες οι επενδύσεις των Φ.Κ.Α. σε κινητές αξίες διενεργούνται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους και εμπεριστατωμένη και πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών τους.

2. Καταθέσεις σε Πιστωτικά Ίδρυματα.

Η ανάθεση από Φ.Κ.Α. της ταμιακής του διαχείρισης σε Πιστωτικό Ίδρυμα περιορίζεται αποκλειστικά στην είσπραξη και πληρωμή τακτικών μόνο εσόδων και δαπανών του οικείου Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το ν.1611/1950, όπως ισχύει. Ενεργείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στη σύμβαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Στη σύμβαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ανάθεση, η διάρκεια της σύμβασης, το ύψος του επιτοκίου, οι προμήθειες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Προθεσμιακές καταθέσεις.

Οι προθεσμιακές καταθέσεις σε Πιστωτικά Ίδρυματα ενεργούνται με την υπογραφή σχετικής σύμβασης μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Με τη σύμβαση αυτή καθορίζονται το ύψος του επενδυόμενου ποσού κατάθεσης, η χρονική διάρκεια αυτής, το ύψος του επιτοκίου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια διασφάλισης των κεφαλαίων του Φ.Κ.Α..

4. Συμβάσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης.

Οι Φ.Κ.Α. δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1665/1986, όπως ισχύει, που διέπουν την κατάρτιση αυτών των συμβάσεων. Εάν η χρηματοδοτική μίσθωση καταλήξει είτε σε απόκτηση είτε σε οριστική μεταβίβαση του κινητού ή ακινήτου περιουσιακού στοιχείου, ισχύουν οι σχετικές με την εν λόγω απόκτηση ή μεταβίβαση διατάξεις.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο, οι σχετικές διοικητικές κυρώσεις για τη μη εφαρμογή του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αξιοποίηση της περιουσίας των Φ.Κ.Α..

5. Πράξεις REPOS.

Οι πράξεις REPOS συνάπτονται μόνο με Πιστωτικά Ίδρυματα, σύμφωνα με την αριθμ. 87/11/23.11.2000 (ΦΕΚ 293 Α 729.12.2000) απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος.

6. Κινητές αξίες.

Η εντολή του Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης για την πραγματοποίηση των επενδύσεων συνοδεύεται από τη σχετική απόφαση του Δ.Σ. και από εμπεριστατωμένη οικονομική έκθεση στην οποία θα αναφέρονται τα πιοιτικά και ποσοτικά κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των κινητών αξιών τα οποία συνεκτιμήθηκαν κατά τη λήψη των συγκεκριμένων επενδυτικών αποφάσεων. Η επένδυση σε μετοχές εταιριών που διατίθενται σε δημόσια εγγραφή για να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία

επιτρέπεται εφόσον έχουν χορηγηθεί οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις αρμόδιες προς τούτο Διοικητικές Αρχές.

7. Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης για κάθε επένδυση ή ρευστοποίηση υποχρεούνται να υποβάλουν στην Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Επενδύσεων των Φ.Κ.Α., με κοινοποίηση στην αρμόδια διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την πραγματοποίηση της επένδυσης, τα εξής:

α. Την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φ.Κ.Α. για την πραγματοποίηση της επένδυσης ή ρευστοποίησης.

β. Την εντολή αγοράς - πώλησης (deal slip), η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
βα. τον ενδιάμεσο φορέα μέσω του οποίου πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή,
ββ. το αντίγραφο της σύμβασης με τον φορέα, μέσω του οποίου πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή,

βγ, την περιγραφή του επενδυτικού προϊόντος,

βδ. την ποσότητα και την τιμή αγοράς - πώλησης ανά τεμάχιο,
βε. τη συνολική αξία συναλλαγής με προμήθειες αγοράς - πώλησης, έξοδα ενδιάμεσου φορέα που μεσολάβησε και ημερομηνία εκκαθάρισης.

8. Η ανάληψη των απαιτούμενων κεφαλαίων για τις ανωτέρω επενδύσεις πραγματοποιείται με εντολή του Φ.Κ.Α. προς την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία συνοδεύεται από την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.»

Επί του άρθρου 48

Άρθρο 6,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Διαδικασίες διενέργειας επενδύσεων σε ακίνητα

«1. Η διάθεση κεφαλαίων για επενδύσεις σε ακίνητα ενεργείται με αιτιολογημένη απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων των Φ.Κ.Α. μετά από εμπεριστατωμένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας. Η απόφαση υποβάλλεται για έγκριση στον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Με την έκδοση της υπουργικής απόφασης εγκρίνονται τα απαιτούμενα προς επένδυση κεφάλαια και καθορίζονται ο χρόνος ισχύος της απόφασης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το σκοπό αυτόν.

2. Ως επενδύσεις σε ακίνητα νοούνται οι πάσης φύσεως αγορές ακινήτων, οι ανοικοδομήσεις και οι δαπάνες έργων και εργασιών εκτεταμένων επισκευών, συντηρήσεων, αναπλάσεων, βελτιώσεων και ανακαίνισης κτιρίων πλην των έργων ή εργασιών που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Π.δ. 328/1998 (ΦΕΚ 222 Α'), όπως ισχύει.

3. Οι εκποιήσεις ακινήτων ενεργούνται με αιτιολογημένη απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων των Φ.Κ.Α. μετά από εμπεριστατωμένη και αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του Φορέα, η οποία υποβάλλεται για έγκριση στον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Με την έκδοση της υπουργικής απόφασης, εγκρίνεται το προς εκποίηση ακίνητο, καθορίζεται ο χρόνος ισχύος της απόφασης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το σκοπό αυτόν.

4. Οι διαδικασίες για μισθώσεις, εκμισθώσεις, αγορές, εκποιήσεις, ανταλλαγές και αντιπαροχές ακινήτων από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης πλην των Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και Ο.Γ.Α. ενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 715/1979 (ΦΕΚ 212 Α') όπως ισχύει, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 50 παράγραφος 3, 52 παράγραφος 2, 54 παράγραφος 3 και 59 παράγραφος 3 του διατάγματος αυτού, κατά το μέρος που οι διατάξεις αυτές προβλέπουν την εκτίμηση της αγοραίας αξίας του προς αγορά ή πώληση ακινήτου.

5. Οι διαδικασίες για μισθώσεις, εκμισθώσεις, αγορές, εκποιήσεις, ανταλλαγές και αντιπαροχές ακινήτων από το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και τον Ο.Γ.Α. ενεργούνται σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς αυτών.
6. Για την αγορά ή εκποίηση ακινήτου ενεργείται εκτίμηση της αγοραίας αξίας αυτού από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του ν.1041/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 22 του ν. 2753/1999 και ισχύει.
- Στις περιπτώσεις που διενεργούνται διαδοχικά επαναληπτικοί ή νέοι διαγωνισμοί για την αγορά ή εκποίηση ακινήτων, απαιτείται η επικαιροποίηση ή επανεκτίμηση της εκτιμηθείσας αξίας του προς αγορά ή πώληση ακινήτου.
7. Το τίμημα αγοράς ακινήτου δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο από την εκτιμηθείσα από το Σ.Ο.Ε. αγοραία αξία του ακινήτου. Επίσης το τίμημα εκποίησης του ακινήτου δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να είναι μικρότερο από την εκτιμηθείσα από το Σ.Ο.Ε. αγοραία αξία του ακινήτου.
8. Σε κάθε περίπτωση, πριν την υπογραφή του αγοραπωλητηρίου συμβολαίου, η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου περί κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού υποβάλλεται μαζί με όλα τα στοιχεία του φακέλου του διαγωνισμού προς έγκριση στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.
9. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, τα ακίνητα των Φ.Κ.Α. ασφαλίζονται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις παροχής υπηρεσιών. Με απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων των Φορέων, καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.»

Επί του άρθρου 49

1. Άρθρο 10,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Διαδικασίες εκτέλεσης τεχνικών έργων

«1. Οι Διαδικασίες εκτέλεσης τεχνικών έργων στα ακίνητα των Φ.Κ.Α. που δεν διαθέτουν επαρκή Τεχνική Υπηρεσία ενεργούνται με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία περί Δημοσίων Εργών από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας της περιοχής όπου εκτελείται το έργο, σύμφωνα με το π.δ.170/1987 (ΦΕΚ 84 Α') για το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και σύμφωνα με το π.δ. 328/1998 (ΦΕΚ 222 Α') για τους λοιπούς Φ.Κ.Α..

2. Επίσης οι Διαδικασίες εκτέλεσης τεχνικών έργων των Φ.Κ.Α. μπορούν να πραγματοποιούνται είτε από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου είτε από την Τεχνική Υπηρεσία του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. σύμφωνα με την περίπτωση ε` της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.»

2.Άρθρο 7,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Ανάθεση έργων και εργασιών αξιοποίησης ακινήτων στην Κ.Ε.Δ. ή στην τεχνική διεύθυνση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

«1. Η διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας ενεργείται με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φ.Κ.Α., μετά από εμπεριστατωμένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του.

2. Με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους, οι Φ.Κ.Α. δύνανται, στο πλαίσιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας τους, να αναθέτουν απευθείας στην Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) ή στις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. τα ακόλουθα έργα και εργασίες:

α. Τις διαδικασίες αγοράς, πώλησης, μισθώσεως, εκμισθώσεως και ανταλλαγής ακινήτων. Τη σύνταξη προδιαγραφών και την κατάρτιση σχεδίου συμβάσεων για

αγορές, πωλήσεις, μισθώσεις, εκμισθώσεις και ανταλλαγές ακινήτων, την οργάνωση αρχείου ακινήτων, καθώς και την έρευνα της αγοράς για αγορές, πωλήσεις, μισθώσεις, εκμισθώσεις και ανταλλαγές ακινήτων.

β. Τις μελέτες αξιοποίησης ακινήτων ιδιοκτησίας τους για την αποδοτικότερη εκμετάλλευση τους.

γ. Την κατάρτιση προγραμμάτων στέγασης των διοικητικών και υγειονομικών υπηρεσιών αυτών με τα οποία θα εξετάζονται οι εναλλακτικές δυνατότητες αγοράς ακινήτων ή αξιοποίησης των υφισταμένων.

δ. Το σύνολο ή μέρος των διαδικασιών και εργασιών διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας, καθώς και εργασίες συντήρησης των ακινήτων.

ε. Την ανάληψη και διεκπεραίωση των απαιτούμενων διαδικασιών για εκπόνηση τεχνικών μελετών ή εκτέλεση τεχνικών έργων.

στ. Τη διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης τίτλων μεταφοράς συντελεστή δόμησης ακινήτων που έχουν κριθεί διατηρητέα με σκοπό την αξιοποίηση του υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης.

ζ. Τις αποτυπώσεις οικοπέδων και κτιρίων, τις επιθεωρήσεις και πραγματογνωμοσύνες των ακινήτων, καθώς και τις εκτιμήσεις για αγορά, πώληση, εκμίσθωση, μίσθωση και ανταλλαγή ακινήτων.

η. Κάθε άλλη προκαταρτική ή συμπληρωματική πράξη ή ενέργεια που αφορά στην εκτέλεση οποιουδήποτε από τα παραπάνω έργα ή εργασίες.

3. Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση η οποία συνάπτεται μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων των συμβαλλομένων.

4. Με τη σύμβαση ανάθεσης περιγράφεται το ανατιθέμενο έργο και καθορίζεται το ύψος της αμοιβής, ο τρόπος πληρωμής, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου. Με την ίδια σύμβαση επιτρέπεται να παρέχεται πληρεξουσιότητα στους αντισυμβαλλόμενους της παραγράφου 2 φορείς να ενεργούν ως νόμιμοι αντιπρόσωποι, με δικαίωμα υπογραφής εγγράφων για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου του Φ.Κ.Α., στην ευθύνη του οποίου εναπόκειται η οριστική απόφαση αγοράς, πώλησης, μίσθωσης και εκμίσθωσης ακινήτων και η εν γένει αξιοποίηση της περιουσίας.

5. Όταν οι παραπάνω διαδικασίες εκτελούνται από τους Φ.Κ.Α., παρέχεται η δυνατότητα σε αυτούς να αναθέτουν το έργο του τεχνικού συμβούλου στους αντισυμβαλλόμενους της παραγράφου 2 φορείς.

6. Τα ανατιθέμενα έργα και εργασίες της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου εκτελούνται από τους αντισυμβαλλόμενους φορείς με βάση τις διαδικασίες που ορίζονται από τους κανονισμούς τους.»

3.Άρθρο 8,ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Ανάθεση έργων και εργασιών αξιοποίησης ακινήτων σε Τράπεζες ή θυγατρικές Τραπέζων

«1.Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων τους να αναθέτουν σε Τράπεζες που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή θυγατρικές των Τραπέζων αυτών τα ακόλουθα έργα και εργασίες:

α. Τις μελέτες αξιοποίησης ακινήτων ιδιοκτησίας τους για την αποδοτικότερη εκμετάλλευση τους.

β. Την κατάρτιση προγραμμάτων στέγασης των διοικητικών και υγειονομικών υπηρεσιών αυτών με σκοπό την αγορά κτιρίων ή την αξιοποίηση της ήδη υφιστάμενης ακίνητης περιουσίας.

γ. Τις διαδικασίες αγοράς, πώλησης, μίσθωσεως, εκμισθώσεως και ανταλλαγής ακινήτων. Τη σύνταξη προδιαγραφών και κατάρτιση σχεδίου συμβάσεων για αγορά,

πώληση, μίσθωση, εκμίσθωση και ανταλλαγή ακινήτων, την οργάνωση αρχείου ακινήτων, καθώς και την έρευνα της αγοράς για αγορά, πώληση, μίσθωση, εκμίσθωση και ανταλλαγή ακινήτων.

δ. Το σύνολο ή μέρος των διαδικασιών και εργασιών διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας, καθώς και εργασίες συντήρησης μικρής έκτασης.

ε. Την ανάληψη και διεκπεραίωση των απαιτούμενων διαδικασιών για εκπόνηση τεχνικών μελετών, καθώς και εκτέλεση τεχνικών έργων μικρής έκτασης. Ως έργα μικρής έκτασης νοούνται τα έργα των οποίων η συνολική δαπάνη δεν υπερβαίνει σε ποσοστό το δέκα τοις εκατό (10%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

π. Τις αποτυπώσεις οικοπέδων και κτιρίων, τις επιθεωρήσεις και στ. Τις αποτυπώσεις οικοπέδων και κτιρίων, τις εκτιμήσεις για αγορά, πώληση, εκμίσθωση, μίσθωση και ανταλλαγή ακινήτων.

ζ. Τη διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης τίτλων μεταφοράς συντελεστή δόμησης ακινήτων που έχουν κριθεί διατηρητέα, με σκοπό την αξιοποίηση του υπολειπόμενου συντελεστή δόμησης.

η. Κάθε άλλη συμπληρωματική εργασία που αφορά στην εκτέλεση οποιουδήποτε από τα παραπάνω έργα ή εργασίες.

2. Η ανάθεση γίνεται με τις διαδικασίες της νομοθεσίας περί συνάψεως συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και συνάπτεται μεταξύ των νόμιμων εκπροσώπων των ενδιαφερόμενων μερών. Με τη σύμβαση ανάθεσης περιγράφεται το ανατιθέμενο έργο, το ύψος της αμοιβής, ο τρόπος πληρωμής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου.

3. Οι Τράπεζες ή οι θυγατρικές αυτών, που αναλαμβάνουν τα προαναφερόμενα έργα ή εργασίες, ενεργούν για λογαριασμό του Φ.Κ.Α., στην ευθύνη του οποίου εναπόκειται η οριστική απόφαση αγοράς, πώλησης, μίσθωσης και εκμίσθωσης ακινήτων και η εν γένει αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας.

4. Όταν οι εργασίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εκτελούνται από τους Φ.Κ.Α. ή και για οποιοδήποτε έργο ή εργασία που σχετίζεται με την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας τους, οι Φ.Κ.Α. μπορούν να αναθέτουν το έργο του τεχνικού συμβούλου σε Τράπεζες που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα ή σε θυγατρικές αυτών.

5. Οι Τράπεζες ή οι θυγατρικές τους εταιρίες στις οποίες ανατίθενται τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 έργα και εργασίες ενεργούν σύμφωνα με τις δικές τους διαδικασίες, δεν υπόκεινται στην τήρηση των διαδικασιών του π.δ. 715/1979 κατά την εκπλήρωση του ανατεθέντος σε αυτές έργου για τη διενέργεια αγοραπωλησιών, μισθώσεων και εκμισθώσεων ακινήτων και εν γένει για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Φ.Κ.Α..»

Επί του άρθρου 50

Άρθρο 11, ν.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Τήρηση βιβλίων και στοιχείων επενδύσεων

- «1. Οι Φ.Κ.Α. υποχρεούνται να τηρούν βιβλία στα οποία καταχωρούνται όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με τις επενδύσεις τους. Τα βιβλία και όλα τα στοιχεία τηρούνται για είκοσι (20) χρόνια.
2. Με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας καθορίζεται το είδος των βιβλίων, ο τρόπος καταχώρισης των στοιχείων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Οι κινητές αξίες των φορέων κατατίθενται προς φύλαξη σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
4. Κινητές αξίες που είναι εισηγμένες σε αλλοδαπό χρηματιστήριο δύναται να κατατίθενται προς φύλαξη και σε τράπεζες της αλλοδαπής.»

Επί του άρθρου 51

Άρθρο 13, v.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Σύσταση Α.Ε.Δ.Α.Κ. από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης

- «1. Οι Φ.Κ.Α. δύνανται να συστήνουν κατά ομάδες Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Ε.Δ.Α.Κ.- Φ.Κ.Α.), οι οποίες έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, που διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3283/ 2004 και του παρόντος νόμου.
2. Για τη σύσταση της Α.Ε.Δ.Α.Κ.- Φ.Κ.Α., εκτός των προβλεπομένων από τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3283/2004, απαιτείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα ή των Φορέων που εισφέρουν τα κεφάλαια, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά από γνώμη της Επιτροπής Επενδυτικής Πολιτικής Φ.Κ.Α.. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φ.Κ.Α. θα πρέπει να αναφέρει τους ενδιαφερόμενους Φορείς που θα συμμετάσχουν στη σύσταση της εταιρίας, τον τίτλο, το ποσό που θα συνεισφέρουν και αντιστοιχεί στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας και τη διάρκεια της λειτουργίας της. Επίσης με την απόφαση υποβάλλεται και το επιχειρησιακό ή επενδυτικό σχέδιο και έκθεση σχετικά με την οργανωτική διάρθρωση και τα τεχνικά και οικονομικά μέσα της υπό ίδρυση Α.Ε.Δ.Α.Κ. - Φ.Κ.Α..
3. Η διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων των Φ.Κ.Α. περιλαμβάνει:
- a. τη Συγκρότηση αμοιβαίων κεφαλαίων,
  - β. τη διαχείριση επενδύσεων,
  - γ. τη διοίκηση του Αμοιβαίου Κεφαλαίου Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Σε αυτήν περιλαμβάνονται νομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες λογιστικής διαχείρισης του Αμοιβαίου Κεφαλαίου, υπηρεσίες εξυπηρέτησης Φ.Κ.Α., αποτίμηση του ενεργητικού του Αμοιβαίου Κεφαλαίου και καθορισμός της αξίας των μεριδίων του, έλεγχος τήρησης των κανονιστικών διατάξεων, έκδοση και εξαγορά μεριδίων Αμοιβαίου Κεφαλαίου, διεκπεραίωση εγγράφων και αποστολής εντύπων και βεβαιώσεων και τήρηση αρχείων.
4. Οι μετοχές της Α.Ε.Δ.Α.Κ - Φ.Κ.Α. είναι ονομαστικές και δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά. Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε.Δ.Α.Κ.- Φ.Κ.Α. ανήκει σε έναν ή περισσότερους Φ.Κ.Α., καταβάλλεται σε μετρητά και έχει ελάχιστο ύψος τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ. Στο μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να συμμετέχει πιστωτικό ίδρυμα, σε ποσοστό μέχρι και είκοσι τοις εκατό (20%). Οι διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 2 του ν. 3283/ 2004 εφαρμόζονται προκειμένου για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της με πρόσθετο ποσό, όταν η αξία των χαρτοφυλακίων της Α.Ε.Δ.Α.Κ. - Φ.Κ.Α. υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) ευρώ.
5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Ανάπτυξης, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη σύσταση της Α.Ε.Δ.Α.Κ. - Φ.Κ.Α. και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.
6. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. των Ασφαλιστικών Οργανισμών, η οποία έχει συσταθεί βάσει του ν. 2076/1992, οφείλει να προσαρμοσθεί στις διατάξεις του ν. 3283/2004 και του παρόντος νόμου, εντός διετίας από τη δημοσίευση του.»

Επί του άρθρου 52

1.Άρθρο 19,v.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων

«1.Οι Φ.Κ.Α. δύνανται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους να αναθέτουν σε διαχειριστές τη διαχείριση μέρους ή του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων, καταρτίζοντας, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σχετική σύμβαση παροχής υπηρεσιών, στην οποία καθορίζεται η διάρκεια της σύμβασης, το ύψος και ο συγκεκριμένος τρόπος της αμοιβής, καθώς και το είδος και η διαδικασία παροχής υπηρεσιών.

2.Εργο του διαχειριστή είναι:

α. Η διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων Φ.Κ.Α., στα πλαίσια εντολής τους, εφόσον τα χαρτοφυλάκια συμπεριλαμβάνουν έναν ή περισσότερους από τους τίτλους που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος νόμου.

β. Η εκτέλεση εντολών για αγοραπωλησία τίτλων.

γ. Η τακτική, περιοδική, έγγραφη ενημέρωση του Φ.Κ. Α. για τις πράξεις που έχει κάνει ο διαχειριστής κατά τη διάρκεια διαχείρισης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, καθώς και έκτακτη ενημέρωση για γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις επενδύσεις του Φ.Κ.Α..

3.Κριτήρια για την πρόσληψη των διαχειριστών είναι:

α. Η ορθολογική, διοικητική και τεχνικοοικονομική οργάνωση, οι κατάλληλοι μηχανισμοί ελέγχου και ασφαλείας στον τομέα της ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων, οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου των πράξεων που διενεργούνται από όργανα του διαχειριστή για λογαριασμό του Φ.Κ.Α. και το σύστημα λογιστικής καταχώρησης των διενεργούμενων πράξεων για λογαριασμό του Φ.Κ.Α..

β. Η οργάνωση και οι μηχανισμοί που διασφαλίζουν την προστασία των τίτλων που ανήκουν στους Φ.Κ.Α..

γ. Η πιστοποίηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

δ. Κάθε άλλο κριτήριο σχετικό με τις ιδιαιτερότητες και ανάγκες του Φορέα."

***Η περ.δ' προστέθηκε με την παρ.3α του άρθρου 21 του v.3846/2010 (ΦΕΚ Α 66/11-05-2010)

4. Απαγορεύεται η απόκτηση από το Φ.Κ.Α. κινητών αξιών του Διαχειριστή ή του θεματοφύλακα ή των ομίλων αυτών.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Επενδυτικής Πολιτικής των Φ.Κ.Α., "καθορίζονται θέματα που αφορούν" την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

***Η εντός "" φράση αντικαταστάθηκε με την παρ.3β του άρθρου 21 του v.3846/2010 (ΦΕΚ Α 66/11-05-2010)»

2.Άρθρο 21,παρ.2,v.3586/07 (ΦΕΚ 151 Α')

Ειδική επιτροπή ελέγχου επενδύσεων ΦΚΑ

«1. Συστήνεται Ειδική Επιτροπή Ελέγχου των Επενδύσεων των Φ.Κ.Α..

2. Έργο της Επιτροπής είναι:

α. Ο έλεγχος της νομιμότητας με βάση τα στοιχεία συναλλαγής όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7, των πάσης φύσεως επενδύσεων σε κινητές αξίες.

καθώς και ο έλεγχος εφαρμογής των αρχών διαχείρισης και των κανόνων επενδυτικής συμπεριφοράς.

β. Ο περιοδικός έλεγχος των στοιχείων στα οποία στηρίζονται οι επενδυτικές επιλογές των Διοικητικών Συμβουλίων των Φ.Κ.Α. και των διαχειριστών της περιουσίας τους. Οι Φ.Κ.Α. υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή τα απαραίτητα για την πραγματοποίηση του έργου της στοιχεία οποτεδήποτε η Επιτροπή τα ζητήσει.

Για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής μπορεί κατά περίπτωση να ζητείται η συνδρομή των αρμόδιων υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, των Τραπεζών και των Α.Χ.Ε.Π.Ε.Υ..

3. Στην Επιτροπή μετέχουν:

α. Ανώτατος κρατικός λειτουργός εν ενεργεία ή συνταξιούχος ή ανώτατος δικαστικός λειτουργός επί τιμή ή πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους με γνώσεις και εμπειρία σε οικονομικά θέματα ελέγχου και διαχείρισης, ως Πρόεδρος.

β. Δύο (2) εκπρόσωποι της Τράπεζας της Ελλάδος, ως μέλη.

γ. Ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ως μέλος.

δ. Ένας (1) εκπρόσωπος του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ως μέλος.

ε. Ένας (1) εκπρόσωπος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ως μέλος.

στ. Δύο (2) εκπρόσωποι των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ των προτεινομένων από τους πέντε (5) μεγαλύτερους σε κινητή περιουσία φορείς, ως μέλη.

ζ. Δύο (2) εκπρόσωποι της Γ.Σ.Ε.Ε., ως μέλη.

η. Ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ως μέλος.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι ανώτερα στελέχη των φορέων από τους οποίους προτείνονται, με γνώση και εμπειρία σε θέματα διαχείρισης επενδύσεων. Τα μέλη της Επιτροπής και οι αναπληρωτές τους, ορίζονται ύστερα από προτάσεις των φορέων που υποβάλλονται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών αφότου ζητηθούν. Η Επιτροπή υποστηρίζεται από Γραμματεία αποτελούμενη από έναν μόνιμο υπάλληλο της Τράπεζας της Ελλάδος και έναν μόνιμο υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το έργο και η λειτουργία της Επιτροπής υποστηρίζεται από τη Διεύθυνση Εργασιών Δημοσίου της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι δαπάνες λειτουργίας της Επιτροπής βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, συγκροτείται η Επιτροπή και καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας της.

Η αποζημίωση των μελών και των γραμματέων της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, καθώς και της Επιτροπής του άρθρου 20, ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

5. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση της ασκούμενης διαχείρισης εκ μέρους των διαχειριστών της περιουσίας των Φορέων δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση άλλους ελέγχους που γίνονται στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας για εποπτικούς ή άλλους σκοπούς.

6. Επιβολή Ποινών.

Σε περίπτωση διαπίστωσης, κατά τη διενέργεια του ελέγχου, παράβασης της κείμενης νομοθεσίας, η Επιτροπή υποβάλλει πόρισμα με το οποίο εισηγείται στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας την έκδοση κοινής απόφασης για την επιβολή ποινών:

α. Χρηματικών προστίμων στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και των διοικητικών υπηρεσιών των Φ.Κ.Α. που έλαβαν τη σχετική απόφαση, στα μέλη των οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Δ.Α.Κ. και των Ε.Ε.Α.Π. των Φ.Κ.Α., καθώς και στους διαχειριστές των Φ.Κ.Α. και μέχρι ποσοστού ένα τοις εκατό (1%) επί της αξίας της επένδυσης για την οποία διαπιστώθηκε η παράβαση.

β. Διοικητικών ποινών στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και των διοικητικών υπηρεσιών των Φ.Κ.Α., στα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των Α.Ε.Δ.Α.Κ. και των Ε.Ε.Α.Π. των Φ.Κ.Α., καθώς και στους διαχειριστές των Φ.Κ.Α., οι οποίες δύνανται να φθάνουν έως και την οριστική τους παύση. Οι αποφάσεις επιβολής ποινών υπόκεινται σε προσφυγή στα διοικητικά δικαστήρια.

7. Η ευθύνη των μελών της Επιτροπής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους είναι αυτή των δημοσίων υπαλλήλων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας εξειδικεύονται τα χρηματικά πρόστιμα και οι ποινές ανάλογα με τις παραβάσεις, τα οποία αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με το θέμα αυτό.

9. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καταργείται η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας της Διαχείρισης της Περιουσίας των Φ.Κ.Α., που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 2676/1999.»

Επί του άρθρου 72

N.3614/2007 (Α'267), άρθρο 19, παρ.8, περ.γ :

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Εργών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προσδιορίζονται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων:

γ) το είδος των αμειβόμενων επιτροπών ή ομάδων εργασίας, το πλαίσιο και τα ανώτατα όρια της αποζημίωσης των μελών των ως άνω επιτροπών ή ομάδων εργασίας, των εμπειρογνωμόνων και των αξιολογητών. Τυχόν πρόσθετες αμοιβές, που καταβάλλονται σε στελέχη των ειδικών υπηρεσιών λόγω συμμετοχής τους σε επιτροπές ή ομάδες εργασίας, δεν δύναται να υπερβαίνουν ετησίως το ένα όγδοο (1/8) των αποδοχών του προηγούμενου έτους.

Επί του άρθρου 74

v. 1876/1990 (Α' 27), άρθρο 16:

Άρθρο 16 Διαιτησία 1. Προσφυγή στη Διαιτησία μπορεί να γίνεται: α) Σ' οποιοδήποτε στάδιο των διαιτραγματεύσεων με κοινή συμφωνία των μερών. β) Μονομερώς από οποιοδήποτε μέρος, εφ' όσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη Μεσολάβηση. γ) Μονομερώς από συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων, εφ' όσον αποδέχονται την πρόταση του μεσολαβητή που απορρίπτει ο εργοδότης. δ) Ειδικώς για τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις καθώς και τις συμβάσεις των επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας δικαίωμα προσφυγής στη Διαιτησία έχει το μέρος που αποδέχεται την πρόταση του μεσολαβητή που απορρίπτει το άλλο μέρος. 2. Στις περιπτώσεις του εδαφίου (γ) προσφυγής των εργαζομένων στη Διαιτησία αναστέλλεται η άσκηση του δικαιώματος της απεργίας για διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα της προσφυγής. 3. Η απόφαση του διαιτητή εξομοιώνεται με συλλογική σύμβαση εργασίας και ισχύει από την επομένη της

υποβολής της αίτησης για Μεσολάβηση. 4. Ο διαιτητής επιλέγεται με κοινή συμφωνία των μερών από ειδικό κατάλογο διαιτητών και, σε περίπτωση ασυμφωνίας, με κλήρωση και οφείλει να αναλάβει τα καθήκοντα του εντός πέντε (5) ημερών το αργότερο. 5. Ο διαιτητής μελετά όλα τα στοιχεία και πορίσματα που συγκεντρώθηκαν στο στάδιο της Μεσολάβησης και έχει τα ίδια δικαιώματα με το μεσολαβητή. 6. Η διαιτητική απόφαση εκδίδεται σε δέκα (10) ημέρες από την ανάληψη των καθηκόντων του διαιτητή, αν προηγήθηκε Μεσολάβηση, και σε διάστημα τριάντα (30) ημερών αν δεν προηγήθηκε.

Επί του άρθρου 75

v. 1876/1990 (Α' 27), άρθρο 17, παρ.2 & 3:

Άρθρο 17 Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας

2. Οι μεσολαβητές και οι διαιτητές αποτελούν ειδικό σώμα. Ασκούν δημόσιο λειτούργημα χωρίς να έχουν την ιδιότητα του δημόσιου υπαλλήλου και απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τα οποία οφείλουν να εκτελούν με αντικειμενικότητα. Στον οργανισμό τους, τα οποία οφείλουν να εκτελούν με ανανεώσιμη. Προκειμένου να ανανεωθεί η θητεία τους μετά την πρώτη τριετία επανακρίνονται σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο ειδικός κανονισμός. Οι υποψήφιοι μεσολαβητές και διαιτητές πρέπει: α) να έχουν συμπληρώσει το 30ό έτος της ηλικίας τους, β) να έχουν ππυχίο Α.Ε.Ι. νομικών ή οικονομικών επιστημών ή συναφών σπουδών, γ) να έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα εργασιακών σχέσεων. Προτιμώνται όσοι από τους υποψήφιους έχουν μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και σχετικές δημοσιεύσεις ιδίως σε θέματα εργασιακών σχέσεων. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί με κανονισμό να καθορίσει επί πλέον προσόντα από όσα ενδιαφέρομενοι υποβάλλουν βιογραφικό σημείωμα, τους τίτλους σπουδών, τις σχετικές δημοσιεύσεις και ό,τι άλλο καθορίζεται με την προκήρυξη. Το διοικητικό συμβούλιο καλεί τους ενδιαφερόμενους σε συνέντευξη, μελετά τους φακέλους των υποψηφίων και επιλέγει τους ικανότερους. "3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας, έπειτα από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οργανισμού, ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια που αφορά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού. Μεταξύ άλλων, ρυθμίζεται ο αριθμός των θέσεων μεσολαβητών - διαιτητών και του διοικητικού ή άλλου προσωπικού." *** Η παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 7 του Ν.2224/1994 (Α 112). ***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σχετικό το Π.Δ. 198/1990 περί λειτουργίας και αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Α' 76). ***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την Υ.Α. 12386 (ΕΡΓ) της 20/22.3.1990 (Β' 189), ορίζονται τα εξής: "Παρατείνουμε για ένα (1) ακόμα μήνα το χρόνο ενάρξεως ισχύος των διατάξεων του Ν. 1876/1990, εκτός της περιπτώσεως των διατάξεων των άρθρων 17 και 18 αυτού".

Επί του άρθρου 76

1.v.1387/1983 (Α' 110), παρ.2, εδ. α & β :

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

.2. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται: α) στους εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση εργασίας που συνδέεται με την εκτέλεση ορισμένου έργου ή συγκεκριμένων εργασιών αυτού εκτός αν οι απολύτεις γίνουν πριν από τη λήξη της σύμβασης εργασίας ή την αποπεράτωση του έργου ή συγκεκριμένων εργασιών αυτού β) στο αποσωπικό του Δημοσίου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που απασχολείται με σχέση των εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

2.v.3385/2005 (Α'210), άρθρο 1, παρ. 1, 3 & 5:

Άρθρο 1 Χρονικά όρια εργασίας

Το άρθρο 4 του ν. 2874/2000 (ΦΕΚ 286 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Σε επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο εργασίας έως σαράντα (40) ώρες την εβδομάδα, ο εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται πέντε (5) επιπλέον ώρες την εβδομάδα κατά την κρίση του εργοδότη (υπερεργασία). Οι ώρες αυτές υπερεργασίας (41η, 42η, 43η, 44η, 45η ώρα) αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 25% και δεν αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 25% και δεν αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 25%. Η αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 25% και δεν αμείβη για την πέραν των εκατόν είκοσι (120) ωρών ετησίως νόμιμη υπερωριακή απασχόλησης. Για όσους εργαζομένους ισχύει σύστημα όρια υπερωριακής απασχόλησης. Για όσους εργαζομένους ισχύει σύστημα εργασίας έξι (6) εργάσιμων ημερών την εβδομάδα η, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, υπερεργασία ανέρχεται σε οκτώ (8) ώρες την εβδομάδα (από 41η έως 48η ώρα).

3. Μισθωτοί απασχολούμενοι υπερωριακά δικαιούνται για κάθε ώρα νόμιμης υπερωρίας και μέχρι τη συμπλήρωση της εκατόν είκοσι (120) ωρών ετησίως υπερωρίας και μέχρι τη συμπλήρωση της εκατόν είκοσι (120) ωρών ετησίως νόμιμη υπερωριακή απασχόληση είναι το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 75%.

5. Για κάθε ώρα κατ' εξαίρεση υπερωρίας ο μισθωτός δικαιούται αποζημίωση ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 100%."

3.v.δ.515/1970 (Α' 95), άρθρο 8, παρ.4:

4. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Απασχολήσεως, εκδιδομένων εκάστοτε μετά γνώμην του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, δύναται να χορηγήται κατά περίπτωσιν άδεια υπερωριακής απασχολήσεως των μισθωτών πασών των επιχειρήσεων και εργασιών εν γένει, ως και του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. επί πλέον των δι' εκάστην κατηγορίαν επιτρεπομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχολήσεως, εις περιπτώσεις: α) επειγούσης φύσεως εργασίας, η εκτέλεσης της οποίας κρίνεται απολύτως επιβαλλομένη ως μη επιδεχομένη αναβολήν, β) εξαιρετικώς επειγούσης εξυπηρετήσεως των Ενόπλων Δυνάμεων, του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. Διά την κατά τα ανωτέρω υπερωριακήν απασχόλησιν το ωρομίσθιον των μισθωτών καταβάλλεται ηυξημένον κατά 75%". *** Η παρ. 4 προσετέθη με το άρθρο 1 του ΝΔ 264/1973 (Α 342).